

Velja po pošti:

za celo leto naprej K 26—
za pol leta " " 13—
za četrt leta " " 6:50
za en mesec " " 2:20

V upravnistvu:

za celo leto naprej K 20—
za pol leta " " 10—
za četrt leta " " 5—
za en mesec " " 1:70

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona štev. 74.

Političen list za slovenski narod

Upravišstvo je v Kopitarjevih ulicah štev. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upraviškega telefona štev. 188.

Inserati:

Enostop. petitvsta (72 mm):
za enkrat . . . . . 15 h
za dvakrat . . . . . 11 "
za trikrat . . . . . 9 "
za več ko trikrat . . . 8 "
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvsta à 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Vzhodna marka.

L. v. o. v. 29. julija 1907.

To jesen se pričakuje v pruskem deželnem zboru huda poljska debata. Vlada namreč res namerava predložiti zakon, kako sili izvesti razlastitev poljskih zemljišč v vzhodni marki. Katoliški centrum bo seveda odločno proti predlogi iz načelnih razlogov, protestantski konservativci pa jo tudi bogve kaj ne odobrujejo, ker se boje, da ne bi na ta način izbruhnila agrarna, zemljiška kriza.

Pruska javnost se zdaj s tem vprašanjem marljivo bavi. Ni ga resnega nemškega lista, ki ne bi povdarjal, da pomnečevanje in naseljevanje nemških kolonistov po poljskih deželah ni imelo dozdevno nobenega uspeha. »Schlesische Volkszeitung« navaja za vzrok silno pomnoževanje poljskega ljudstva, s katerim se plodovitost nemškega plemena niti izdaleka ne dá primerjati. »Volkszeitung« navaja sledečo statistiko:

Leta 1816. je znašalo število prebivalstva v kraljestvu Poljskem 2.717.287. V 50 letih se je število podvojilo, tako da je leta 1862. znašalo število prebivalstva 4.972.193, torej je prišlo na kvadratni kilometer 46 duš. V naslednjih tridesetih letih, torej do leta 1893. je prebivalstvo naraslo na 8.808.969, torej je na kvadratni kilometer prišlo 81 duš. Do leta 1905. pa je bilo že 11.312.275 poljskega prebivalstva, torej že 104 duše na kvadratni kilometer. V devetdesetih letih se je število prebivalstva početrilo, dasi se je mnogo ljudstva izselilo v Ameriko.

Proti temu naravnemu pomnoževanju pruska vlada ne bo našla protisredstev. Povrh tega bi Poljaki denar, ki ga bodo dobili glasom razlastitvenih postav za svoja posestva, porabili za organizacijske namene. Neka ruska korespondenca, katera poroča mnogim nemškim listom, opozarja na dejstvo, da Poljaki na ruskem Poljskem z vsemi kriptili delajo proti naseljevanju nemških kolonistov, katerih je zdaj tam nad pol milijona. Vrh tega si Prusija s svojimi represalijami gotovo ne bo pridobila simpatij Evrope. Kmalu pride več angleških časnikarjev in politikov na Poznanjsko na »študijsko« potovanje, pogostil pa jih bo Koszielski. Da Angleži odtod ne bodo odnesli lepih spominov o Nemčiji, je več kot gotovo. »Schlesische Volkszeitung« navaja na to besede znanega modroslovca Paulsena v njegovem »Sistemu etike« (Zv. II., str. 196), kjer govori o boleznih izrodkih patriotizma v Nemčiji, ki rodi le sovraštvo in pogibelj med državljani ter ne more dolgo obstajati, da ne bi pogubil države.

Ta izvajanja so zato tembelj zanimiva, ker jih prinaša ugleden list, ki ga čitaio in vpoštevaljo vsi krogi, tudi vladni.

Dogodki v Bolgariji.

(Izvirno poročilo »Slovenca«.)

Sofija, 27. julija 1907.

Na mestu, kjer je bil umorjen bolgarski ministrski predsednik Petkov, dal je knez postaviti spomenik, njegovemu morilcu je cigan-krvnik spletel vrv okoli vratu ter ga poslal za njegovo žrtvijo na oni svet, nedolžne ljudi pa so vrgli v dosmrtno ječo, ker ne ugajajo knezu in vladi. Obsojeni so morali biti nedolžni ljudje, da bi se moglo svet prepričati, da je bil umor političnega značaja in da mora vlada upravičiti preganjanje svojih nasprotnikov. Vsestransko zanimanje, ki ga je tej stvari posvečala javnost, je za ta predmet ponehalo in se osredotočilo na dnevna vprašanja: na razne shode (učiteljski, železniški, glasbeniški in ženski), na vprašanje o otvoritvi vseučilišča in na proslavo dvajsetletnice vladanja kneza Ferdinanda.

Dvajsetletnica vladanja kneza Ferdinanda.

Dne 15. avgusta bode preteklo 20 let odkar je zasedel knez Ferdinand bolgarski prestol. Za ta dan se v celi Bolgariji pripravljajo velike slavnosti in knez sam je upal, da se mu izpolni ta dan želja, ki jo je gojil že dolga leta, da proglasi Bolgarijo za kraljestvo in si posadi na glavo kraljevo krono. Toda zadel je na odpor vesele, zlasti pa Rusije. Bili so mnenja, da sedaj ni ugoden politični moment za izvršitev tega knezovega načrta; edini ideal Ferdinandov je, da doseže kraljevo krono, po kateri že več let izteza roko, a žal, ni bil toliko srečen, da bi jo bil dosegel.

Izprva so nameravali praznovati dvajsetletnico v starej bolgarski prestolnici Trnovem, kjer je bil tudi Ferdinand izbran knezom. Toda ta načrt so opustili, ker je Trnovo premajhno mesto, da bi moglo sprejeti večje število gostov. Glavni del proslave se bode vršil v Sofiji, vršile pa se bodo slovesnosti tudi po deželi, zlasti po bojiščih iz rusko-turške vojne 1877—1878, kjer bodo razsvetljeni spomeniki, postavljeni v spomin padlim ruskim junakom. Proslave se vesele uradniki in zlasti častniki, ker korist bodo imeli od nje edino le oni sami. Kot gotova stvar se namreč govori, da bodo ta dan vsi bolgarski častniki v službi pomaknjeni za stopnjo višje ter da bode ob tej priliki kar deževalo odlikovanj med častniki in laiki. Zelo razširjeno je mnenje, da bodeta slovesnostim prisostvovala tudi dva vladarja: rumunski kralj Karol in srbski kralj Peter. Toda čeprav se to ne zgodi, dasiravno si žele obiskov tujih vladarjev, prepričani so trdno v bolgarskih političnih krogih, da bode proslavi dalo sijaj veliko odposlanstvo ruskega carja, v katerem bode baie več velikih knezov.

Netaktnost Bolgarije napram Rusiji.

Zelo verjetno je, da bi se bilo to zgodilo, da ni bolgarska vlada zagrešila dveh netaktnosti, s katerima je razžalila Ruse in Rusijo. Nedavno je bilo v Sofiji pet višjih japonskih častnikov, napram katerim so bili oficialni krogi bolgarski tako prijazni in uslužni, da so sofijski rusofili smatrali tako obnašanje vlade kot nameravano izzivanje in žaljenje Rusije. Dva do tri tedne prej, predno bi imeli priti pričakovani in ugledni ruski gostje, carjevi sorodniki in ruski generali, ki so osvobodili Bolgarijo, ukaže vojni minister, da vsa sofijska posadka defilira pred Japonci; v častniški šoli sprejemajo Japonce v slavnostnem sprevodu, slavec njih zmago v zadnji vojni in vojni minister general Nikolajev njim na čast priredi svečano pojedino, na kateri slavi japonsko armado general Dikov, šef generalnega štaba bolgarske armade, ki so jo ustvarili Rusi in jej še sedaj dajo, kar je bolj-šega v njihovem častniškem zboru.

Ruski vohuni. — Minister Apostolov goljufa pri kartah. — Korupcija v vladnih krogih.

No, bolgarska vlada se je malo brigala za te momente. Skoro bi morali misliti, da je hotela krepko pokazati, kako malo ji je do Rusije. Vzrok temu je mogoče tudi to, ker je to pot ravno Rusija se najbolj upirala, da se proglasi Bolgarija za kraljevino. Korrespondenzbureau je kratko javil, da je sofijska vlada izgnala tri Ruse, ki so bili ruski agentje v Bolgariji. Samoposebi napravljala neugoden vtisk dejstvo, da ima Rusija v bratskej državi ogledu, da jih mora Bolgarija izganjati, a zanimivejše so osebe, ki so bile izgnane, ki se pa iz Sofije o njih nič ne javlja v svet. Eden izmed izgnancev je dijak Bartkovski, ki je bil izgnan ponedolžnem, ki pa je moral maskirati progon drugih dveh, Venceslava Lipskega in Karpa. Že več let sta bivala v Sofiji ter bila dobra prijatelja. Oba sta Poljaka. Lipski je državni uradnik, Karpi nima nobenega poklica, a živi navzlic temu v Sofiji najrazkošneje. Na Karpa je že dolgo letel sum, da je ogleduh, toda nihče mu ni mogel do živiga, ker si je s pomočjo denarja znal pripraviti pot v prve kroge v Sofiji; postal je intimen prijatelj bolgarskih ministrov, višjih častnikov, poslancev in vplivnih oseb. Karpi je strasten kvartopirec in je često igral z ministroma dr. Genadijevim in Apostolovim za velike vsote; nekdo izmed prvakov vladne stranke ga je nekoč v enem večeru obral za 60.000 gld. Nekaj dni pred izgonom je Karpi igral z naučnim ministrom Apostolovim ter venomer izgubljal velike vsote; končno je Lipski, ki je bil pri njima, prišel na to, da minister Apostolov goljufa pri igri. Seveda so se takoj razprli in prebivalci Sofije so prepričani, da nista bila izgnana toliko radi tega, ker sta bila ruska vohuna; kajti ako sta res to,

česar ju dolže, kako in je mogla policija toliko let trpeti v mestu in kaki so ministri, ki se s tujim ogleduhom zabavajo in igrajo. Karpi je v istini vohunaril, saj vé to vsak otrok v Sofiji, toda izgnan ni bil zato, ampak ker je bil tako predrzen, da je ministra, ki je trpel njegovo vohunstvo in mu morebiti še na roko šel, da bi le še več denarja izvelkel iz njega, zalotil pri goljufiji pri igri.

Bolgarsko vseučilišče.

S tako moralo se more torej ponašati naučni minister, ki je zaprl prvo in edino bolgarsko vseučilišče, vzel mu njegovo samoupravo, pregledal njegove izvrstno kvalificirane in marljive profesorje ter otvoril vseučilišče, na katerem je za učitelje nastavljal navadno gimnazijske profesorje, ki jih nihče ne pozna niti v Bolgariji, kamoli še v tujini. Med novimi profesorji nima niti eden svojstev za navadnega učenjaka; bolgarska »Alma Mater« je ponižana v navadno gimnazijo. Pripomni pa moram, da prejšnji profesorji ne prevzamejo svojih mest, ako ne pokliče vlada vseh nazaj ter da ž njimi trdno drže vsi pravi učenjaki v Bolgariji, ki so dobili ponudbe za vseučiliščne profesorje. Za juridično fakulteto niso mogli najti niti enega profesorja, zato te fakultete niti otvorili ne bodo. Potem je vlada poizkusila dobiti profesorje v inozemstvu, toda tudi tu ni imela sreče, ker so se vsi izjavili solidarnimi z bolgarskimi tovariši. Neki vseučiliški profesor mi je rekel: »Borili se bomo naprej s trdnim prepričanjem, da je pravica na naši strani. Z vsem se dá igrati, le s prosveto ne«.

Železničarji.

Toda ne beli samo vseučiliško vprašanje vladi glave, na površju so železničarji, ki se zopet upirajo in stavljajo zahteve, ki bodo morale biti izpolnjene, sicer prizadenejo železničarji s splošno stavko veliko škodo, a njihovim zahtevam bodo morali vseeno ugoditi.

Trgovske pogodbe.

Pogajanja za trgovinsko pogodbo z Avstro-Ogrsko so odložena na jesen, ravno tako dogovori za trgovinsko pogodbo s Srbijo, ki se bodo vršili šele potem, ko bodo zaključena pogajanja z Avstro-Ogrsko.

Razmerje Bolgarije do Srbije.

Odnosaji s Srbijo so vedno enako hladni. Vest o sestanku bolgarskega kneza s srbskim kraljem se ni uresničila, čeprav je deloval na to srbski diplomatski agent Simić. Celo oni krogi, ki so se najbolj navduševali za slogo in sporazum s Srbi, prevrgli so se v nasprotnike Srbije. Zato se je razšlo pred dnevi društvo bolgarskih visokošolcev »Naprej«, ki je bilo ustanovljeno v ta namen, da propagira idejo sloge in skupnosti Srbov in Bolgarov, ute meljivši svoj razpust s »skrajno šovinističnim nastopanjem Srbov napram Bolgarom«.

LISTEK.

Pod tatarskim Jarmom.

Iz spisov H. Sienkiewicza. — Poslovenil J. A. Glonar. (Dalje.)

Ko sem premišljal vse to, sem se zelo razveselil ker sem vedel, da, ali padem v boju, na kar mora biti plemič in krščanski vojak vedno pripravljen, in da dobim tako nepesko kraljestvo — ali pa izkažem domovini veliko uslugo, vrnem svojemu rodu prejšnjo slavo in tako razveselim svoje prednike v nebesih. Oni si tudi niso pridobili imetja z lenuharjenjem po dvorih, ali z razgrajanjem po zborih, ampak s krvjo, s svojim življenjem; car so imeli, to so dobili od ljudovlade, in to se jim tudi nikdar ni mililo, kakor mojemu dedu in očetu ne, ki sta na lastne stroške oborožila vsak po en praporec za vojsko z verniki. Bog jima daj zato v nebesih večno življenje, ker je prav, da se premoženje, ki je prišlo iz sablje, zopet izpremeni v sabljo. A dasi me boli srce za Marijo in mi v zakladnici najki predejo, vendar sem dedič slavnega imena in plemiške časti, zaradi katere slišim večkrat ponoči nekeke trobente in glase, ki mi dičejo: Ohrani neomadeževano ime, stori se vrednega sina svojih očetov, zlomi se, a ne ukloni se! Ti, Bog, me blagoslovi, kakor resno ohraniti čisto ime, se stori vrednega svojih očetov in se prej dati zlomiti kot ukloniti.

Tudi sem sklenil, če mi Bog da doživeti oni srečni trenotek, ko poprosim Marijo za ženo, da poidem k gospodu Tworzyanskemu, a ne v platnu, ampak v baržunu, ne v raztrgani čapki, ampak s celim spremstvom in buzdovanom v roki, kakor gospod po gospo, kakor plemenit vitez po senatorsko hčer. In tedaj lahko brez škode za svoje ime padem pred gospodom Tworzyanskim na kolena, ker se ne poklonim gospodu za premoženje, ampak očetu za hčer. Ubog pa bi je ne zaprosil in naj bi mi tudi srce počilo, ker če jo ljubim, jo hočem napraviti za svojo ženo, da bi v bogastvu pred njenimi nožicami prah pometal, ne pa da bi si jih boste okrvavila na trnjevi poti življenja.

Čim dalje sva prišla z dečkom v stepe, v tem večjem pogumu so se mi širile prsi. Samo žalostno je na stepe, ker je prazna, a tako velikanska, da se človeku zdi, da je orel ali jastreb. Trava sega konjem vedno višje do bokov, kakor bi te pozdravljala in šumi, kakor bi govorila: Pozdravljen, vitez božji! Vendar čim dalje prihajaš, tem nevarnejše je, ker zadnja krščanska posadka je Mogilna, kjer se dajo vojaki vsak dan obhajati, da so tako vedno pripravljeni na smrt. Tatarji se vedno klatijo v večjih in manjših četah okoli te posadke, četudi lahko izkušeni človek takoj spozna, kdaj jih je večja množica, ker tedaj volkovi ponoči strašno tulijo za njimi; če pa jih pride kar cela četa, tedaj jim sledi truma volkov, ker vedo dobro, da najdejo na tatarski sledi mnogo človečje in živalske mrhovine. Drugi pa menijo, da volkovi sploh ne jedo tatarskega mesa, ker so prijatelji Tatarjev, katere lahko zavoljo njihove grabežljivosti in

njihovega grdega poganstva primerjamo tem divjim zverinam.

Ali v tem ciganjenju se jim dogode večkrat čudne reči: kadar namreč ulove kazaki, nameščeni poleg praporca posadke oklopnikov, katerega izmed njih, ne poznajo nobenega usmiljenja in ravna jo jako kruto z njimi. Ko sem nekoč v noči zagledal velik plamen na stepi in ljudi okoli njega, sem se približal z dečkom, da bi videl in da bi mogoče izpusil par strel med nje. A bili so kazaki iz posadke, ki so palili veliko drevo na stepi in metali zvezane Tatarje kakor žive vreče v ogenj. Ti so klicali zaman svoje goje Alaha na pomoč, od onih pa, ki so se z dečkom, je šel velik smrad po stepi; kazaki pa so skakali kakor nečisti duhovi okoli ognja in se radovali. Rekel sem jim takoj, naj to brezsrčnost opustijo in ulete, kakor se spodobi, s sabljami posekajo; nato pa so mi odvrnili, naj se poberem, ker se mi zna sicer ravno tako zgoditi. Šele ko so spoznali, da sem plemič, so sneli čapke in ko so zvedeli, da jezdim k polkovniku pod prapor, so sklenili, da me takoj popeljejo k posadki. Jezdili smo torej ostalo noč skupaj in mirno, a po poti sem videl še nekaj čudnega. Neko mesto na stepi je bilo popolnoma pokrito s svetlimi žuželkami, ki se javijo o kresu tudi pri nas, a ne v tako velikem številu. Tam pa so se, kakor daleč je segalo oko, svetile v temni travi, da bi človek lahko rekel, kog neba se je s svetlimi zvezdicami vred utrgal in leži sedaj kakor živ na zemlji. Šele ob svitu so nehale te zvezdice svetiti, a tudi do posadke ni bilo več daleč. Slišali smo namreč petje petelinov, katerih ima posadka mnogo ravno zaradi njihovega prijetnega petja. Ko

se je malo bolj razjasnilo, smo zagledali v svitu nekoliko studecene in veter je donasal k nam lajanje psov in rezgetanje konj. Blizu plovov sem zaslišal pesem: Salve ianua salutis, katera se je razlegala daleč tja po rosnih travah, ker jo je pevalo tristo tovarišev, ki so klečali na mešanu pod milim nebom. Takoj, ko sem prišel, sem šel h gospodu Petru Kosciću, znanemu plemiču z Litve, ki je tam polkovnikoval in bil znamenit vojak; v dolgi službi so ga namreč sovražniki tako posekali, da so trdili prijatelji o njem, da so mu pogani napisali s sabljami ves alkoran*) na obličje. On je poznal vse vojne zvijače in imel za ljudovlado velike zasluge. Ker se je poznal z mojim očetom, me je sprejel kot lastnega sina in me še istega dne uvrstil v svoj praporec. Rekali so mi potem drugi, da sem prišel ravno o pravem času, ker začno kmalu kobilice sem s Krima rojiti. In zvedel sem, da so grožnje bile povsod velike, da so po vseh posadkah klicali pod orožje in da je viteštvo s podvojeno pozornostjo pričakovalo nečesa — — —

II.

Šli smo, kakor je navada, v vrsti, ker le na tak način je možno doiti večji tatarski oddelek. Ko smo prišli ob treh popoldne do malih gričkov, ki se zovejo poganske gomile, je megla, ki je dotlej ležala na stepi, k sreči naglo padla in se držala bolj zemlje. Četudi še nismo mogli videti tatarske vojske, vendar smo spoznali po šumu in bečanju živih, da ni več daleč; kazaki, ki smo jih poslali naprej, so se priplazili tje do tatarskih

*) Turško sveto pismo.

Tajne zločinske družbe.

Camorra. — Maffia. — Armenska »Hunčak«.

Čudno je, da so v naši dobi, ko se prava izkuša razširjati, tudi med širše sloje, tajne zločinske družbe zopet postale aktualne. Organizacije, ki so se ustanovile v predpreteklem stoletju in so imele politične namene ter začas zapale, se zopet vzbujajo in z zločini, katerim se pozna, da so jih izvršile organizirane bande, terorizirajo velika mesta in cele provincije. Predvsem sta to »Camorra« in »Maffia« v Italiji.

Središče kamore je Napoli, središče mafije pa Palermo in njegova okolica. Ti dve družbi sta se ustanovili za časa burbonske vlade v Napoli in na Siciliji ter sta zasledovali izpodbijanje tujih političnih ciljev. Člani teh tajnih družb so morali člane vlade, orožnike in policaje — »sbirre«. Nato so prišli na vrsto bogataši, posestniki sicilijskih latifundijev, končno vsakdo, ki se ni udal terorizmu teh organizacij. Maffia je postala središče avtonomistiških teženj Sicilijancev, ki nikdar z nobeno vlado niso bili zadovoljni, ne z Burbonci in ne z »združenim Italijo«. Maffia je zato hujša od kamore, ker je njeno edino sredstvo v dosegu njenih namenov umor. Prebivalstvo, policija in župani — sindachi — posameznih okrajev so z njo v zvezi ali, da se z dragim denarjem odkupijo, da jim da mir, ali pa vlečejo od njenih zločinov dobiček.

Kamora v Napoli krade, odira ljudi, posojuje denar častnikom, uradnikom, lahkoživkam, prireja in ureja demonstracije, zakriva zločince, podkupuje sodnike in policaje in tudi mori, ako se ji to zdi potrebno. Terorizacija, ki jo izvršuje kamora, je nečuvna. Drug drugega ne izda, ker so vsi kompromitirani, mimi meščani in kamoristi. Ta navadna zločinska družba posega seveda tudi v politiko. V njenih rokah so občinski svetniki, tudi marsikateri častnik ji mora služiti. Obvede družbi sta se zadnji čas zopet proslavili. Maffia je v Palermo aranžirala krvave demonstracije za zaprtega ministra goljufa Nasija, kamora pa je v velikih škripcih, ker so jo karabinjeri neusmiljeno začeli preganjati. Karabinjeri so v jeli glavarja — capitegana — kamore, Henrika Alifuoco, in povrh tega pa odkrili neutajljivo zvezo kamoristov s policijo, ki je od nje dobivala denar. Po bratsko se je razdelil plen med tatovi in varuhi pravice. Seveda so vsega krive tudi prejšnje vlade, ki so po geslu »Laissez faire« kamoriste pustile pri miru in jih izrabljale proti svojim političnim nasprotnikom.

V najnovejšem času pa je obrnila nase pozornost tajna armenska zločinska organizacija. Tudi ta ima politično ozadje, izvršuje pa najpogostejše zavratne umore. Ni dolgo temu, ko so v New Yorku umorili neznanca nekega bogatega armenskega trgovca. Preiskava je dognala, kakor se zdaj poroča, da je umor izvršil član tajne armenske zločinske družbe, ki izkuša iz armenskih trgovcev izsiliti denar s tem, da jim pošilja smrtno obsodbo. Armenski trgovci v New Yorku so od te družbe popolnoma terorizirani. Ustanovili so fond 40 tisoč funtov šterlingov, s katerimi najemajo ljudi, da zavratno morijo člane morivne družbe. Policijski komisar Bingham je razburjenje, ki vlada med prebivalstvom, še pomnožil s tem, da je odkritosrčno in javno izjavil, da je policija nasproti tej tajni organizaciji brez moči, posebno ker je v New Yorku še nebroj drugih takih band, ki se izdajajo za politične. Kdo in kje je ta organizacija? Le toliko se ve, da vse vodi osrednji armenski odbor: kdo pa so njegovi člani, kdo njegov načelnik in kje posluje, ali v Aziji, Evropi ali Ameriki, tega še nihče ni mogel zaslediti. Ta odbor načeljuje pet armenskim tajnim druž-

bov in pripeljali nekoliko jetnikov, ulovljenih z vrvoj, a tako zbite in zmučene, da niso mogli odgovarjati, ko smo jih začeli mučiti in izpraševati, ker jim je vedno silila kri v usta. Vendar je izvedel od njih naš vojvoda, da je to največji tatarski oddelek, ki ga osebnost vodi hanov brat z mnogimi murzami. Ko smo odšli Tatarje, ki so morali stražiti konje, vozove, ujetnike in tabor, je bilo število porabnih za boj samo štirikrat večje kot naše. Ko je vojvoda to izvedel, nas je takoj razvrstil po onih gričih za napad, nam pa je velika radost napolnila srce, ker smo znali, da se v tem razmerju in v samo štirikrat večjem številu Tatarji naše moči ne upro; ker pa jih je tabor in posebno veliko število volov zadrževalo pri begu, niso mogli uiti našim sabljam. Tudi oni so že vedeli za nas in ker si niso znali drugače pomagati, so se tudi začeli razvrščati k bitki, kar smo takoj spoznali po glasu velikega bobna, ki ga zovejo »balt« in ki ga v vsem poslušajo, ker ga imajo za svetega. Tudi megla se je začela takoj daleč okoli redčiti, da smo lahko videli vedno večje število bunčukov, štrlečih nad tatarskimi vrstami; naposed je popolnoma izginila. In tedaj smo zagledali črno množico poganov, tesno konj ob konj in mož ob možu stoječih v podobi velikankega srpa. Od te množice so se začele gruče bojevnikov odločevati in švigati na vse strani. Drugi so se približali tja do naših praporcev, strašno vriščali in zabavljali, mahali z rokami in izzivali, da bi se kdo pomeril z njimi. Ali poveljnik je to dovolil kazakov samo zato, da bi med tem časom spravil vrste popolnoma v red, kar se je tudi kmalu zgodilo, ker je imel povečini stare, izkušene in izurjene vojaše. Stali smo torej pripravljeni in gledali čudne boje umetnosti kazakov, ki se v boju s to golaznijo ne trudijo preveč. Borili so se na življenje in smrt in dasi bi mi jako radi videli, kedaj pade prvi Tatar vendar nam to ni bilo mogoče, ker jih je padlo naenkrat

bam. Celo člani band ne vedo, kje posluje in kdo so člani odbora — posamezni podobori se niti med seboj ne poznajo, kaj še centralno organizacijo. Imena teh peterih družb so: Hunčak (Alarm), ki je izvršila zadnji umor v New Yorku, Drošak (Zastava), Abdag (Meh), Gaisag (Grom) in Vočičak (Pogibelj). Hunčak je leta 1895 uprizorila demonstracije v Carigradu, Drošak pa je izvršila znani napad na otomansko banko leta 1906. Leta 1896 se je turški oblasti v Kara Hissar Karklju posrečilo vjeti nekatere člane družbe in pri tem je zasledila nekaj njenih statutov. Objavil jih je Anglež Charles William Heckethorn v svoji knjigi o »tajnih družbah«. Nakratko posnemamo določila:

Vsaka banda organizacije, ki je razširjena po celim svetu, mora šteti vsaj sedem članov. Prisega zahteva od vsakega člana, da mora biti pripravljen pretrpeti smrt, ne da bi izdal tajnosti zveze. 14. člen pravil nalaga članom dolžnost vsakega nepravilnega ali krutega turškega uradnika odvesti, izsiliti iz njega čim več državnih tajnosti in ga, če treba, umoriti. 15. člen dovoljuje članom napadati poštno vozove in jih oropati. Ako se kak član organizacije v boju izkaže za nesposobnega, ga treba ustreliti. Član bande sme nalagati kazni. Vsak član ima pravico drugega nadzirati in o uspehu svoje bratovske špionaže poročati načelniku.

Bilo bi potrebno pri tem ogledati si tudi tajne ruske organizacije, ki so ravno zdaj najbolj delavne, a o njih se le malo ve in kar se po navadi poroča o njih, je ali mistifikacija ali pa je pretirano. Največje nevarnosti so tiste bande, ki pod pretežno političnih namenov izvršujejo navadne zločine in se vgnezdijo po velikih mestih, središčih civilizacije. Ker se člani band rekrutirajo iz zanemarene mladine, telesnih in dušnih pohabljenec, prostitutk in brezposelnih ljudi, postaja vprašanje organiziranega barabstva resno socialnopolitiško vprašanje. Policijske naredbe tu ne zadoščajo več. Gotovim mestom, zlasti na jugu, bodo tudi v Avstriji oblasti morale posvetiti večjo pozornost, da se ond sredi slabih socialnih, higienskih in kulturnih razmer in pospeševana od politične podivjanosti ne razpase zločinska kamora.

New York, 30. julija. Tukajšnji policiji se je posrečilo zapreti glavarja tajne armenske zločinske organizacije »Hunčak«, svečenika Martoogesseana. Zaprla je še devet drugih hunčakovcev, ki so na sumu, da so umorili armenskega milijonarja Tavshanjana.

DR. ŠUSTERŠIČ O HRVAŠKEM VPRAŠANJU.

Zagreb, 31. julija. Državni poslanec dr. Šusteršič je posebnemu dopisniku »Agramer Zeitung« izjavil, da so Hrvatje s tem, da so zaradi ene ali dveh brezpomembnih oseb jugoslovanski klub razcepili, storili veliko taktično napako, ker ločitev v jugoslovanskem zastopstvu hrvaški stvari ne more koristiti. Reška resolucija, katera se je sklenila brez sodelovanja Slovencev, katere so popolnoma prezrli, je svoji čas med Hrvati in Slovenci napravila velik prepad, ker Slovenci nikoli ne morejo gravitirati k Budimpešti. Reška resolucija, ki se zavzema za ozko zvezo med Hrvaško in Ogrsko, je bila zgolj izraz nekega čisto trenutnega razpoloženja v Hrvaški in Dalmaciji. Ta resolucija je bila usodna politična napaka Hrvatov, njena življenjska nesposobnost se je zlasti te dni pokazala na upravnih drastičnih način. Danes je reška resolucija za vselej pokopana in mi Slovenci se veselimo, da smo se na ta način zopet približali Hrvatom. Kar se tiče parlamentarne akcije, bomo Slovenci s Hrvati postopali skupno, vodstvo v hrvaškem vprašanju pa smo brezpogojno prepustili Hrvatom.

nekoliko na vse strani. Stari kazaški esaul je tudi privlekel nekega murzo, ki ga je ujel na zaniko, pred samega vojvodo; a zadušil se je, ker ga je esaul vlekel poldrugo miljo daleč, pri čemur se mu je tudi obliče ob ostri stepni travi popolnoma raztrgalo. Vendar smo imeli to za dobro znamenje, a vojvoda, kateremu se je že tudi mudilo, je ukazal takoj zatrobiti in udariti v boben, da se naj začne. Orda je odgovorila s strašnim vriščem; ko so ga zaslišali bojevniki, so se takoj umaknili in zapustili prosto polje, na katerem so se imeli sedaj pomeriti huzarji z vso neprijateljsko močjo.

Cela vojska je stala, kakor sem že omenil, na višini, pripravljena, da se takoj vrže na sovraga; a vojvoda je po stari navadi rajši pustil praporec kakor sokola iz obroča naprej, da bi zlomil vse na svoji poti in zanesel med sovražne vrste strah in zmešnjavo. Videli smo tudi ta praporec, ki mu je poveljeval Babski, kakor na dlani pred seboj, ker se je spuščal počasi z višave in šel tik mimo nas. Ko pa so prišli mimo, so konji že napeli vse svoje sile, da se je zemlja tresla pod njimi, jezdeci so se nagnili v sedlih naprej in naperili kopja. Zrak je grozno šumel in od jezdecev je šel tak veter, da so se nam tresla peresa na čeladah. Tako so šli kot burja naprej s šumom kril in plaščev in videlo se je, da stró vse, kar se jim upre. Polkovniki jim niso smeli poslati nobene pomoči, dokler si niso prebili proste poti skozi sovražnikove vrste. Gledali smo dolgo za njimi, kako so leteli skoro dve milj daleč; tudi ni bilo mnogo prahu, ker so leteli čez trato. V naših praporcih, ki so še mirno stali, je postalo naenkrat tako tiho, da smo lahko slišali brenčanje muh in hroščev. Vsak je napejal oči za onimi, včasih je konj zarežgal ali pa zavohal kri, stegnil vrat in bolestno zasopel. Med voji poganov je nastalo veliko gibanje in potem so zavpili: Alah! Alah! ter takoj spustili nebroj puščic kakor ploho na

PREOSNOVA KABINETA.

Praga, 31. julija. »Prager Tagblatt« poroča iz zanesljivega vira, da se bo ministrski predsednik baron Beck sredi avgusta zopet podal v Ischl, da cesarju predloži preosnovo ministrskega kabineta. Baje bo prišlo v ministristvo več parlamentarcev.

DRŽAVNE FINANCE.

Dunaj, 31. julija. V finančnem ministristvu se izdeluje proračuni. Računski zaključek za 1906 še ni izgotovljen, preostanek bo letos iznašal približno 90 milijonov kron. Od teh se bo 29,3 milijonov porabilo za državne uslužbenke, 40 milijonov pa za železniško-prometne svrhe. Trgovinsko ministristvo zahteva letos 17 milijonov več kot lani in sicer za pošto, paroplovbo, pristaniška dela in pospeševanje obrti. Tudi železniško ministristvo zahteva mnogo milijonov za povišanje plač uslužbencem.

ANARHISTOVSKA ORGANIZACIJA NA MORAVSKEM.

Moravska Ostrava, 31. julija. Tukajšnji anarhistovski rudarji so včeraj na zapnem posvetovanju sklenili ustanoviti organizacijo teoretičnih anarhistov ter izdajati anarhistovski tednik.

DALMACIJA.

Jezikovno vprašanje.

Zader, 31. julija. Pred nekaj dnevi se je nekaj Dalmatincev pod vodstvom poslanca dr. Ivčevića podalo k ministrskemu predsedniku baronu Becku, da se mu zahvalijo za akcijo za gospodarsko povzdigo Dalmacije ter ga prosijo, naj vlada vztraja pri zapčetem delu. Dr. Ivčević je posebno povdajal potrebo, da se pri dalmatinskih uradih uvede hrvaščina. Glede na to točko je ministrski predsednik naznanil, da vlada zbira za to potrebno gradivo in da bo jezikovno vprašanje v kratkem uredila. »Narodni List« graja vlado, ki že četrstoletja nabira gradiva in podatkov, pa še zdaj ni uvedla hrvaščine v urade. Taaf, Körber in Handel so se bavili s tem vprašanjem in vendar vlada še zdaj ni na jasnem. Čas bi že bil, da se temu igranju napravi konec.

Parobrodno vprašanje.

Dubrovnik, 31. julija. Ministrski svet je odobril načrt dalmatinskih brodarjev glede na uredbo paroplovbe med Trstom in Dalmacijo ter med dalmatinskimi otoki. Trgovinski minister dr. Fort je pomorski oblasti v Trstu že ukazal načrt izvesti.

RESNICA O TRIDENTINSKIH DOGODKIH.

Ino most, 31. julija. Cesarski namestnik Spiegelfeld izjavlja, da Italijani v južnih Tirolah na nemške turnarje niso streljali. Vlada je Nemce opozorila, naj v Callianu ne izstopijo, ker je ljudstvo razburjeno, a turnarji se za to niso zmenili. — »Deutsches Volksblatt« obsoja provokacijo od strani Nemcev. — V sled razburjenja med obema narodnostima je vpoklicanje deželnega zbora skoroda izključeno.

VOLIVNA REFORMA ZA ČEŠKI DEŽELNI ZBOR.

Praga, 31. julija. O akciji češke socialne demokracije glede na uvedbo splošne in enake volivne pravice za češki deželni zbor bo avgusta meseca določil taktiko češki socialnodemokratski kongres v Plznu. Češki socialni demokratije se hočejo zadržati zadovoljiti s splošno volivno kurijo, kakor so jo na Moravskem uvedli. Nemci nasprotno s tem niso zadovoljni in dovolijo volivno reformo le, ako vlada izvede nemške nacionalne zahteve. Ker je vlada voljna Nemcem ugoditi, je vprašanje o volivni reformi zelo oteženo.

huzarje, da so zažvenketale po oklepih. Od naših pa smo začuli krik: Jezus, Marija! — kar je bilo znamenje, da takoj s kopji udarilo. In tako so napadli z božjo pomočjo ter udarili poganse s tako silo, da so se razvalili na dve polovici, kakor drevo, ki ga klin razžene; naši pa so šli po sredini kakor po ulici. Potem pa se je ta ulica za njimi zaprla in mravljišče poganov jih je docela zagrnilo. Videli smo samo veliko zmešnjavo, včasih je zablisnil meč in če se je konj vzpel, se je videla oborožena roka; včasih je zaplapolal praporec visoko v zraku kakor ptič, a zopet takoj izginil. Na bojišču, kjer ni bilo trave, so se dvignile megle prahu in v njih je nekaj vrel in šumelo. Strel iz samokresov, strašen vrišč in kriki so nam razdirali ušesa.

Pri nas se je začelo gibati po vseh praporcih, ker smo s težavo stali mirno. Ljudje so bili razburjeni, konji so se postavljali na zadnje noge. Začel smo moliti litanije za umirajoče, a neki plemiški mladenič je zakričal namestu »Usmili se jih« »še vidim praporec«. In tedaj je vse vojaštvo začelo klicati soglasno, naj se mu dovoli pohetiti za onimi. Veliko in nevzdržljivo navdušenje je napolnilo vse vrste. Nekaterim so švigale iskre iz oči, drugi so samega poželjenja po poganski krvi zardevali, kakor gospice. Drugi, posebno mlajši, so s solzami v očeh stezali roke proti nebesom in venomer govorili: »Pustite nas, da pohitim in rešimo svoje brate!« Ali poveljnik je zapovedal strogo molčanje in rekel, da ne pristojta vitežom, kakor navadnemu vojaštvu, da bi napadli brez izrečnega povelja in s preveliko naglico škodili svoji viteški časti; ako bi kdo storil kaj takšnega, »ga dam s konji raztrgati«. Gledali smo torej zopet one umirajoče in celi tatarski koš, ki se je zvijal in tulil bolesti, kakor zmaj, ko začuti ost v svojem telesu in skušal zadaviti praporec, ki je že trdno tičal v njem.

(Dalej prih.)

Praga, 31. julija. Izvrševalni odbor čeških agrarcev je soglasno sklenil, barona Becka brzojavno pozvati, da takoj skliče češki deželni zbor v svrhu rešitve važnih vprašanj.

HRVAŠKO-OGRSKO VPRAŠANJE.

Načrti nove vlade.

Budimpešta, 31. julija. »Az Ujsag« poroča, da se poda ban Rakodczay kmalu zopet v Budimpešto, da se z Wekerlom in ministrom za Hrvaško Josipovichem posvetuje o svojem novem hrvaškem načrtu, ki v glavnem obstoji v upanju, da se mu posreči postaviti novo stranko. Baje namerava ban povišati mnogo justičnih uradnikov, da jih s tem pridobi za novi kurz.

Lueger.

Dunaj, 31. julija. Hrvaški poslanec Zagorac je pred nekoliko dnevi tukaj konferiral z dr. Luegerjem. Zagorac je Luegerju razložil hrvaško vprašanje. Lueger pa mu je obljubil izdatno pomoč krščansko-socialne stranke.

Supilo-Polonyi.

Zagreb, 31. julija. Listi poročajo, da je Supilo nekoliko dni potem, ko je bivši justični minister Polonyi v zbornici v Budimpešti trdil, da je Supilo pri pogajanjih za reško resolucijo priznal mažarsko državnopravno idejo, s Polonyjem skupaj večerjal na margaretskem otoku v Budimpešti. Supilo sam to vest v »Novostih« potrja in pravi, da se je s Polonyjem »razgovarjal o situaciji«.

OGRSKA.

Nova stranka.

Budimpešta, 31. julija. Glasilo Wekerlovo »Bud. Hirlap« poroča, da se v Ischlu mudi pri baronu Fejervaryju bivši ogrski minister za notranje zadeve Kristoffy. Obdava da izkuša cesarja pridobiti zase, da bi strmo glasil sedanjo koalicijsko vlado. Ustanovila bi se na Ogrskem nova radikalna stranka iz bivših liberalcev in drugih malkontentov, katerih je na Ogrskem nebroj in kateri bi se vsi dali pridobiti, ako se na program nove stranke v prvi vrsti postavi volivna reforma za parlament. Baje je vplivu Kristoffyja pripisovat, da cesar še ni potrdil ustavnih garancij, s katerimi hoče sedanja koalicijska vlada svoje življenje podaljšati.

ANGLEŠKO-RUSKA POGODBA.

London, 31. julija. »Daily Chronicle« poroča, da bo angleška vlada angleško-rusko pogodbo glede na Indijo in Perzijo, kakor hitro bo definitivno sklenjena, predložila parlamentu. Namen pogodbe je, odstraniti za dogledni čas obmejne prepire med Rusko in Angleško ob severozahodni meji Indije in interesne konflikte v Perziji s tem, da se določita natančno dve interesni sferi. Za Angleško je to velike koristi, ker odstranja nevarnost ruske invazije v angleško dejansko ali interesno posest. V parlamentu ji utegne nasprotovati samo delavska stranka z ozirom na notranje razmere v Rusiji.

RUSIJA.

Vojaška revolucionarna organizacija.

Berolin, 31. julija. »Tageblatt« poroča iz Peterburga, da se je danes pred kronštatskim vojnem sodiščem začela obravnava proti članom združenega odbora kronštatske vojaško-revolucionarne organizacije. 20 članski odbor je izkušal zaneti oboroženo vstajo z namenom vreči dinastijo. Vojaše so pozivljali, naj ne streljajo na ljudstvo in ako se jim ukaže rabiti proti ljudstvu orožje, naj ustrelijo častnike. Nekaj vojakov, ki so stali pred sodišči ali kaznilnicami na straži, je oskrbovalo korespondenco med odborom in vojniki. Razprava je tajna — obtožencem preti smrt.

Napadi, umori in ropi.

Vilna, 31. julija. Neznanci so napadli tukajšnje skladišče topničarske brigade. Straža je nekaj napadalcev ustrelila, ostali so zbežali.

Peterburg, 31. julija. Pri včerajšnjem napadu na lombardno banko je prišlo do velikega boja. 12 ljudi je ranjenih. Roparji so ukradli 2800 rubljev. Dva roparja se je posrečilo raniti in vjeti, ostali so ušli. Dva policaja sta težko, eden lahko ranjen.

Orel, 31. julija. Neznanci so policijskega nadzornika, njegovega pomočnika in enega pisarja zahrbtno napadli in nadzornika ter pomočnika ustrelili.

Teodosia, 31. julija. Štirje roparji so v vlaku napadli dva blagajnika neke ruske eksportne družbe ter ju oropali za 20.500 rubljev. Roparji so nato vlak z varnostno pripravo ustavili in ušli.

Štrajki in poboji.

Lodz, 31. julija. Kot protest na zadnje aretacije se je proglasil generalni štrajk. 20.000 delavcev iz 40 tovarn štrajka. Delavski agitatorji so ustrelili enega delavca iz Richterjeve tovarne na cesti, dva druga pa, ki nista hotela v tovarni Dobrasickega ustaviti strojev, so smrtno nevarno ranili.

Varšava, 31. julija. Tu štrajka 32.000 delavcev. Štrajkujoči so ranili več oseb. Promet na cestni železnici je ustavljen.

Zveza ruskih ljudi.

Moskva, 31. julija. Načelnik »Lige za dejansko potlačenje revolucije« Toropov je v neki restavraciji moskovskega predmestja Bogorodskaje ustrelil neznanega mladeniča.

PAPEŽEV JUBILEJ.

Rim, 31. julija. »Corrispondenza Romana« poroča, da bo papež katoličanom v Italiji z ozirom na vedno bolj rastočo proticerkveno propagando v Italiji in demonstracije zapovedal, da ne smejo njegovega škofovskega jubileja slovesno praznovati in bo stališče italijanske vlade osvetlil v posebni encikliki.

CESAR VILJEM — CAR NIKOLAJ.

Karlovci, 31. julija. »Karlsbader Tagblatt« poroča iz Sasinca (otok Rujana): Cesar Viljem II. je na jahti »Hohenzollern« danes ponoči ob pol 11. uri dospel v tukašnje pristanišče. »Hohenzollern« so spremljali križarka »Königsberg« in torpedovke št. 77, 75 in 81. Jutri jutraj se vrši velika pomorska parada.

Svinemünde, 31. julija. V Svinemündu kroži danes govorica, da se je sestanek med nemškim cesarjem in ruskim carjem odgodil. Ta vest je vsled tega nastala, ker mednarodni krogi nalašč razširjajo popolnoma nasprotujoča si poročila o sestanku. Iz strahu pred atentati se car in cesar ne bosta najbrž v Dancigu ali v Svinemündu izkrcala, ampak se bo sestanek vršil na visokem morju.

Berolin, 31. julija. Carja bosta spremljala razun Izvoljskega tudi mornariški minister Dikov in dvorni minister Frederiks. Sestanek v političnem oziru velevažen. Kar se tiče ruskih Nemčiji sovražnih listov, ki so zlovoljni, ker se bo sestanek med carjem in Viljemom vršil pred sklepom angleško-ruske pogodbe, povdarjajo berlinski listi, da Nemčija ni tako neprevidna, da bi se hotela vtikati v to zadevo, ki je skoro že gotova.

FRANCOSKA.

Na levo!

Pariz, 31. julija. Volitve za generalne svete so zopet pokazale, da je taktika konzervativcev napačna in njihovo delo za nič. Javno mnenje, ki ga spretno obdelujejo svobodomislci, je — kolikor na Francoskem pride v poštev pravo ljudsko mnenje in ne prevladujejo osebni in lokalni interesi — na strani republikanskih radikalcev, kombistov. Pri sedanjih volitvah v generalne svete so se pomnožili proticerkveni in protiruski elementi, dočim socialistično-anarhistični kolektivisti Jaurèsove vrste niso bogve kaj pridobili. Izmed 1295 izvoljenih je 253 konzervativcev (izgubili 20), 10 nacionalistov (izgubili 16), 137 progresistov (izgubili 47), 297 levičarskih republikancev (pridobili 14), 565 radikalcev in socialističnih radikalcev (pridobili 65) in dva neodvisna socialisti. Če vštete progresiste, so zmerni elementi izgubili 83 mandatov. O kak »renesanci konzervativnih strank« ni bilo prav nič čuti. Ti okoreneli gospodje od desnice se ničesar niso naučili. Oni mislijo, da je dovolj, ako zabavljajo čez jakobinsko vladno, če napovedujejo Francoski novi Sedan — da bi pa obdelovali in izobraževali svoje volivce potom tiska in strankarske organizacije, to se jim zdi nepotrežno in odveč. Clemenceau in blok se praznih groženj seve ne bo ustrašil. Tudi uporni jug se pri volitvah ni izkazal. Semtertja so volivci štrajkali, enotne manifestacije pa združeni viničarski departementi niso spravili skupaj. Clemenceau lahko z mirnim srcem odpotuje v Karlove vane. Konzervativci in viničarji medtem ne bodo pognali države v zrak.

SHELL.

Berolin, 30. julija. Kakor poroča tukašnje glasilo centromovo, je spor med Vatikonom in odborom za Schellov spomenik poravnal. Sveti oče nima ničesar proti temu, ako se postavi spomenik rajnemu teologu in vnetemu učitelju vseučiliške mladine, katerega zmote v spisih treba ločiti od njegovega neomadeževanega privatnega življenja.

ŠEF FRANCOSKEGA GENERALNEGA ŠTABA V PETERBURGU.

Peterburg, 31. julija. Sem je došel šef francoskega generalnega štaba Le Brun. V političnih krogih prevladuje mnenje, da ima ta obisk diplomatski značaj. Ko je bil namreč šef ruskega generalnega štaba Palizyn v Parizu, ter ga je vojno ministrstvo vprašalo o reformah v ruski armadi po vojni z Japonci, je Palizyn malo povedal. Njegova pojasnila so smatrali za nedostatna, podatke o ruski vojaški moči pa za netočne. Ker tudi pozneje ruski generalni štab na vprašanja francoskega ni hotel odločno odgovoriti, se je pojavila neka napetost, ki jo mora Le Brun sedaj odstraniti in razmere pojasniti. Obiskal bo radi tega razne vojaške oddelke.

PRITISK NA SODIŠČE.

Peterburg, 31. julija. Predsednik sodišča, ki bo vodilo obravnavo proti 23 zarotnikom proti življenju carja, Stolypina in velikega kneza Nikolaja, je od slednjega dobil pismo, kjer ga veliki knez opominja na to, da je za zarotnike proti carju le ena kazneni mogoča: smrt.

Dnevne novice.

+ Liberalci in volivna reforma za deželni zbor kranjski. Strah pred splošno in enako volivno pravico, ki bi porazila popolnoma liberalce na Kranjskem, je liberalcem tako zlezel v vse kosti, da piše včerajšnji »Narod«: »Meseca septembra namerava vlada sklicati deželne zbornice in v nekaterih sprožiti vprašanje o volivni reformi. Znano je iz izjav ministrskega predsednika Becka in ministra Bienertha, da odklanja vlada splošno in enako volivno pravico za deželne zbornice in da hoče najse ohraniti interesno zastopstvo, naj se ohrani kurije, doda pa nova splošna kurija. Če bi deželni zbori sklenili drugačno volivno reformo, bi je sedanja vlada ne predložila v sankcijo in bi bila torej pokopana. Tega se zavemo in zato se tudi ne bavimo s stvarmi, ki sedaj niso aktualne.« Tako je liberalna stranka zopet za eno snedeno besedo bogatejša. Zmerjanje dr. Kreka in dr. Šusteršiča, češ, da sta »zagovornika fevdalnega privile-

gija »veleposestnikov« in »Schweglova štifelpucarja«, zbuja le pomilovalen smehljaj, ker kaže, kako so liberalci zmedeni, da sploh ne znajo več drugega, kakor zmerjati. Za reformo veleposestniške kurije, ki jo hočejo liberalci baje doseči, je pa čisto lahka pot: Liberalci in veleposestniki se naj domeni, kako bodo v demokratskem smislu reformirali veleposestniško kurijo, saj imajo večino. Če bo ta reforma res demokratska, ni dvoma, da jo bo Slovenska ljudska stranka z veseljem podprala. Torej ne zmerjajte, ampak naredite, če resno mislite in niste le hinavci, kakor vas je dr. Krek popisal!

+ Vzpored III. rednega občnega zbora »Slov. dijaške zveze«, ki se vrši v soboto, dne 3. avgusta v »Rokodelskem domu« (Komenskega ulica 12), ob 9. uri, je sledeči: 1. Čitanje zapisnika; 2. poročilo odbora in revizorjev; 3. volitev novega odbora in revizorjev; 4. predavanje tovariša phil. Puntarja: Nekaj misli o delovanju »Slov. dijaške zveze«; 5. poročilo odseka; 6. službenosti. — P. n. člani naj pridejo točno ob 9. uri z ozirom na obširni vzpored. Posebna vabila se ne razpošiljajo. Vsi prijatelji katoliškega gibanja med slovenskim dijaštvom se vabijo tem potem najuljudnejše k udeležbi, zlasti gg. starejšine in člani »Danice« in »Zarje«, gg. bogoslovci in drugi. — phil. I. Dolenc, tč. predsednik »Slov. dij. zveze«, iur. J. Mozetič, tč. tajnik.

+ Skupen odhod slovenskega katoliškega dijaštva v Zagreb bo v soboto, dne 3. avgusta z osebnim vlakom popoldne ob 2. uri 57 minut.

+ Kriza v tržaški socialni demokraciji. Poroča se, da je iz tržaške socialno-demokratske železničarske organizacije izstopilo 950 železničarjev delavcev v prosti luki.

+ V ISI sta došla s svojimi otroci nadvojvoda Franc Salvator in nadvojvodinja Marija Valerija.

— Msgr. Tomo Zupan o »Družbi sv. Cirila in Metoda«. Dolgoletni prvomestnik naše narodne družbe nam piše: »Družbe sv. Cirila in Metoda prvomestništvu sem se imel namen odreči že takrat, ko sem definitivno izstopil iz gimnazijske službe. A odvrgli so me prijatelji in še posebno najgorenejše delavke na njenem poprišču: naše častite dame. Dne 20. marca t. l. sem se pa v vodstveni seji odpovedal. Ker se mi zdi posel mojega naslednika silne važnosti, usojam si, oprt na izkušnje svojega več nego dvajsetletnega prvomestovanja, t. j. od prvega družbinega začetka — priporočati za prvomestnika g. vladnega ter šolskega svetnika dr. Franja Detela. Njegov sloves v slovenskem narodu je pomemben. Priznan pisatelj, vzgleden šolnik in več uradnik, je v stanu do sijajnega procvita dovesti to družbo, ki naj jo čuvajo Slovenci kakor punčico svojega očesa. Če omenjam še, da moj č. priporočenecek nikdar ni bil zapleten v kak političen boj, povedal sem vse. — »Družba sv. Cirila in Metoda« ni poznala namreč do sedaj in ne sme poznati od slej nikake strankarije — ona mora bivati na stalni nerazdeljenega naroda. — Na Okroglem, dne 30. julija 1907. — Tomo Zupan.

— Ustanovni čebelarški shod v Bršljinu pri Novem mestu se je vršil ob zelo obilni udeležbi dne 28. julija. Gospod vodja R. Dolenc je otvoril zborovanje, ko je bil soglasno izvoljen predsednikom ter je prav toplo pozdravil navzoče čebelarje, kateri so se v zares obilnem številu odzvali vabilu gospoda V. Rohrmanna, kot prireditelja tega ustanovnega shoda. Nato predstavil zastopnika osrednjega čebelarškega društva iz Ljubljane, g. Antona Likozarja, nadučitelja salezijanskega zavoda. Gospod Likozar je prav poljudno razložil namen in koristi čebelarških podružnic ter nam podal prav mnogo umestnih navodil, kako je potreba umno čebelariti. Za dobro uspehi govor se je predsednik g. R. Dolenc predavatelju zahvalil ter otvoril debato. Nekateri čebelarji so stavili vprašanja, na koja sta govornik in predsednik odgovarjala. Nato se je pričelo vplivanje novih udov. Pristopilo jih je na novo do trideset, kateri so si skupno s stariimi udi izbrali odbor novo ustanovljeni podružnici. Navzoči čebelarji so bili s shodom prav zadovoljni. Gospod predsednik se je še enkrat zahvalil gospodu Likozarju, kateri se je drage volje odzval vabilu. Izrazila se je tudi želja, da bi se ob kratkem vršilo predavanje pri podružnici v Toplicah. Gospod Likozar jim obljubi, da se napravi 15. avgusta čebelarško predavanje v Toplicah in da hoče skrbeti, da poleg njega stopi še en govornik. S tem je bil zaključen eden najlepših ustanovnih shodov čebelarškega društva. Dobra letina in razna predavanja so vzbudila novo življenje med kranjskimi čebelarji, kar je vse hvale vredno.

— Društvo »Kamnik« v Kamniku je priredilo v nedeljo, dne 28. julija, veselico na Fischerjevem vrtu, ki je prav dobro uspela. Dobro je pel društveni pevski zbor, tudi tamburaši so dobro igrali. Zlasti pa je ugajalo igranje na gosli ob spremljevanju na klavir. Gospod Heybal se je to pot pokazal mojstra pri igri na gosli, tudi njegova soproga, ki ga je spremljala na klavirju, je žela priznanje poslušalcev. Udeleženci veselice smo mogli zadovoljni biti in želimo, da bi nas društvo »Kamnik« še večkrat razveselilo v tej letoviški sezoni.

— Gostilničarski kongres. Lanski izredni občni zbor »Gostilničarske zadruge« v Ljubljani je sklenil, da se ima vršiti v doglednem času gostilničarski kongres cele kranjske dežele v Ljubljani, h kateremu je povabil zadrugo in stanovske kolege tudi iz sosednjih dežel. Vsled tega sklepa se je začel odbor sedaj pečati s to zadevo in se je te dni že izvolil dotični pomnoženi odbor in razni odseki

za pripravo tega kongresa, ki naj bi se vršil sredi meseca septembra, in sicer 16. in 17. Izdale se bodo okrožnice vsem gostilničarskim zadrugam po deželi, kakor tudi posameznim stanovskim kolegom, da podajo svoje želje, pritožbe in nasvete stanovskih članov njihovega okoliša in kaj žele, da se naj na kongresu razmotriva in ali postavijo svojega govornika ali pa podajo samo pismeno svoje težnje. To se stori zato, da zamore pripravljalni odbor razvrstiti in razdeliti na razpravo prišedši material.

— Strela. 30. m. m. je ob tričetrt na 9. uro treščilo v Žerovnici pri Cerknici v skedenj gospoda Franca Remšgarja, ki je pogorel; zgorelo je notri seno, en voz, gospodarsko orodje in slamoreznica. Škode je 3000 K. zavarovan je bil pa pogorelec le za 900 K. Sreča da se niso vnela bližnja poslopja, ker potem bi bila gotovo vsa vas pogorela. Na pomoč so prihiteli Grahovci z brizgalno, prostovoljni požarni društvi iz Cerknice in Dolenje vasi, kateri sta ogenj takoj omejili ter se jima tem potom izreka prisrčna zahvala.

— Shod jugoslovanskega učiteljstva se bode vršil v Zagrebu 12. avgusta, 21. avgusta bo slovesen banket na čast gostom izven Hrvaške in Slavonije.

— Strupena muha je pičila dne 17. julija strojarskega pomočnika Josipa Cerniča iz Kostanjevice v levo trepalnico. Že drugi dan je fant zelo otekel po vsej glavi in vratu. Ni mogel več požirati in je težko dihal. Z vbrizgom klorovega apna so v bolnišnici v Kandiji ustavili razširjevanje otekline in je bolnik sedaj iz nevarnosti, le v obližju pika je še globoka rana.

— Druga telefonska zveza Dunaj-Trst je od trgovinskega ministrstva dovoljena in bo gotova v par mesecih.

— Velik požar v Ponikvah. Iz Tolmina poročajo: Sinoči ob 6. uri je začelo goreti na Ponikvah. Tolminski gasilci so zvedeli za požar še le ob 9. uri zvečer. Kljub velikemu naporu so se nemudoma odpeljali v Bačo in so šli od tamkaj peš z orodjem na Ponikve. Brizgalnic niso mogli vzeti seboj, ker ni pravih voznih poti. Na kraj požara so došli — kolu ene ure po noči, ko je bil ogenj uničil skoraj vso vas. Ubrani so ognja vendar tri hiše. Pogorelo je popolnoma 24 hiš z vsemi gospodarskimi poslopji vred. Zgorel je tudi en šestdesletni otrok, par volov, tri krave in en prešič ter mnogo perutnine. Škoda cenijo nad dvestotisoč kron. Večina pogorelece je bila zavarovana, toda le za male vsote. Ogenj je nastal v neki bajti, kjer je najprej pričel goreti dimnik in nato slamnata streha. Ker so bile večinoma vse hiše krite s slamo in tesno skupaj zidane, bila je namah vsa vas v ognju.

— Nova slovenska planinska koča. Cerkljanska podružnica »Slovenskega planinskega društva« v Cerknem slovesno otvori in blagoslovi svojo novo sezidano planinsko kočo vrh Porezna (1631 metrov) dne 11. avgusta tega leta.

— Na Viču so cerkveni zidovi dospeli do vrha in danes sta vrhu fasade nasajena dva mlaja z zastavami. V treh mesecih in pol je zgrajena mogočna stavba; seveda so bili temelji postavljeni že lansko jesen, vendar je doba zidanja primeroma kratka. Vgoden uspeh je pripisati v prvi vrsti božji pomoči, a tudi modrosti in energiji stavbenega mojstra g. Viljema Treo in njegovih organov. Drugi teden bo cerkev pod streho. Stolz se že kaže v svoji krasoti, kajti galerija z balustrado je dovršena in prosta odrov. Sedaj grede zidarji doli proti glavnim linam. V cerkvi delajo betonierji munier-strope, od pričetka jako zamudno delo, kadar so pa šablone položene, bo kmalu zbetonirano. — Delo v cerkvi se bo nadaljevalo nepretrgano in sedaj je upanje upravičeno, da se bo najkasneje prvo adventno nedeljo pričela v cerkvi božja služba. Duhovna hiša bo v štirinajstih dneh pripravljena za stanovanje; zvonovi, oltarji so naročeni; okna se vstavijo do 1. oktobra. Vse je v tiru, Bog pomagaj še naprej, da se stavba srečno dokonča. Nekaj dela (zunanj omet) bo ostalo za bodočo pomlad, o sv. Antonu pa bo slovesno posvečenje cerkve. Sv. Anton naj nagiba srca, da najde stavba še zanaprej dobrotnikov, kakor doslej. Potreba je še velika.

— Strašna toča je v Prilishu na Hrvaškem uničila vse vinograde in setve.

— Ubil se je pri zgradbi tvornice Poviščila v Osijeku delavec Dekan, dva pa sta lahko ranjena. Podrl se je zid ter potegnil delavce seboj.

— V Dravi je utonil v Osijeku 12-letni Reiss. Pri kopanju ga je prijel krč.

— Bojkot uniljskega škofa Drohobockega v Križevcu se vedno širi. »Narodna čitalnica« ga je izključila, požarna bramba mu je vrnila vsoto, ki jo je nekdanj daroval društvu, in društvo »Zvon« mu namerava vrniti srebrni lovorov venec, poklonjen mu od škofa.

— Utonil je pri kopanju v Bednji pri Vraždinu nadtopničar Rok Ceselja. Ne znajoč plavati je zašel v globoko vodo ter izginil.

— Novi davki. Vlada ima namen znatno zvišati davek na žganje. Pri špiritu bi davek zvišala za 30 kron pri hektolitru. S tem bi zvišala svoje dohodke za 30 milijonov kron.

— Umor kočijažev v Trstu. Policija je baje še vedno prepričana, da je zaprti Karol del Tin morilec kočijaža Mohoroviča, pač pa je jela dvomiti, da je umoril tudi Praznika, ker govori več razlogov za to, da je del Tin v noči, ko so umorili Praznika, bival drugod. Neki finančni stražnik iz stražnice na Greti in neki M. iz Komna trdita čisto za gotovo, da je del Tin morilec Mohorovičev, posebno M. ga je dobro poznal. Treba tudi povdarjati, da razun »Edinosti« in »Sole« ostali tržaški laški listi celi stvari zelo škodujejo. Vsakega

osumljenca, ki ga policija zapre, izgovarjajo na dolgo in široko ter izkušajo policiji preiskavanja otežiti. Zdi se, da imajo prav tisti, ki menijo, da se policija glede na Karola del Tina vendarle ni zmotila in da je vse, kar listi poročajo, zgolj prazno domnevanje.

— Zapri se v Trstu Alojzija Pittani, doma iz Palmanove na Italijanskem, ker je izvršil nenraven čin na 11letni Tereziji Bressan.

— Cesarski namestnik tržaški, princ Hohenlohe, je došel v Sv. Lucijo na Gorškem in v Tolmin. Tu je nadzoroval urade in sprejel v posebni avdiciji občinski zastop. Zvečer je trg bil razsvetljen in pevsko društvo je namestniku priredilo serenado.

— Lep sin. Neki Ivan D., voznik v Trstu, je prišel pozno v noč domov ter zahteval od svoje matere, naj mu da denarja, da se gre napit. Stara mati mu ničesar ni mogla dati, ker ničesar ni imela, nakar jo je sin pograbil in hotel vreči skozi okno. Prihitel je starejši brat, ki pa ni mogel mlajšega pomiriti. Zagrabil je stol in mlajšega udaril po glavi. Nato so prišli policaji in odvedli vzornega sina, ki se je od udarca kmalu zavedel, v zapor.

— Občinski volitve se bodo kmalu razpisale v Rovinju. Kamora, ki je doslej tudi tukaj neomejeno vladala, se strahovito boji krščanskih socialcev, ki tvorijo v Rovinju močno stranko.

— V morje so spuščali 30. t. m. iz ladje delnice v Malem Lošnju veliki parnik »Ogrsko-hrvaške parobrodne družbe«, »Maros«. Toda ko je bil zadnji del ladje skoro že za en meter v vodi, se je ladja ustavila. Dozdaj je še ni bilo mogoče potisniti v morje.

— Krojaški podučni tečaj v Sežani. Pretekli ponedeljek se je otvoril v Sežani ob 10. uri dopolne krojaški tečaj, ki ga je priredilo oskrbnitvo »Zavoda za pospeševanje male obrti v Gorici«. Otvoritvi je prisostvoval c. kr. okrajni glavar A. Rebek, nadalje c. kr. šolski nadzornik M. Kante, župan F. Stofa s podžupani, občinski tajnik J. Rustja, tomajski župan A. Papis in kot zastopnika oskrbnitva tajnik A. Bisiach in ravnatelj inž. Penso. Tajnik je kot zastopnik predsednika vit. Holzerja otvoril tečaj z nagovorom, v katerem je obžaloval, da se predsednik ni mogel udeležiti otvoritve, nakar se je zahvalil okrajnemu glavarju Rebeku in županu Stolfi za njuno izredno sodelovanje pri prireditvi nadaljevalnega tečaja; istotako se je zahvalil vsem drugim, ki so pripomogli, da se je tečaj otvoril. Omenjal je veliko važnost pouka za posamezne obrti, na kar se je še spomnil delovanja, ki se mu posveča v tej zadevi urad za pospeševanje obrti pri c. kr. trgovinskem ministrstvu. Konečno je predstavil učitelja-strokovnjaka Matijo Kunca. Ta je povdarjal važnost nadaljevalnega tečaja ter je učencem na podlagi lastnihkušenj kot krojač, obširno razložil, kake koristi bodo dosegli na podlagi tega pouka. K sklepu je okrajni glavar vzpodbujal učence, naj pridno obiskujejo tečaj.

— Izlet v Brežice priredi 4. avgusta t. l. »Deželna zveza železniških delavcev in uslužbencev« in društvo »Južne železnice« iz Zagreba. Na Griču se bo vršila veselica, pri kateri bode sodelovalo delavsko pevsko društvo »Jednakost«. Pri slabem vremenu se bo zabava vršila v »Narodnem domu«.

— Omejitve v prometu civilnega blaga za časa vojaških vaj v septembru 1907 na Koroškem. Zaradi raznih obsežnih transportov vojaštva povodom meseca septembra tega leta na Koroškem se vršečih vojaški vaj je potrebno, da se na progah c. kr. ravnateljstev državnih železnic v Beljaku in Trstu in c. kr. priv. družbe Južne železnice blagovni promet za kratko dobo omeji in k pravilniškim dobavnim rokom začasno podaljšanje dovoli. Obseg in podrobnosti teh omejitev razvidni so iz razglasov, ki se v blagovnih skadiščih in odpravnih postaj razobesijo.

— Originali Tizianovi v Dalmaciji. Zader, 27. julija. Slikar Paradiso, ki popravlja slike v katedrali v Trau, je izpoznal v cerkvi nahajajoči sliki »La Magdalena« in »Deposizione nel sepolcro« za originala Tizianova. Ceni ju na 150.000 kron.

— Bojkot laških trgovcev v Pulju. Sociálni demokrati istrski poročajo, da je c. kr. mornariška uprava razdelila med častnike, uradnike in ostale mornariške uslužbenice osem strani obsegajočo tiskovino, kjer naštevava vse trgovce in prodajalce, ki so pri zadnjih občinskih volitvah v Pulju glasovali proti identovski kamori in katere na ta način seveda priporoča, da se vse pri njih kupi, ostali pa bojkotirajo. Na prvi strani je naslov: Reserviert. Nachstehende Personen haben ihre Marinefreundlichkeit gesinnung bewiesen 1907. Sledijo naslovi odvetnikov, brivcev, arhitektov, pekrov, prodajalcev piva, vrtnarjev, tiskarjev, knjigovozov, premogarjev, delikatesnih trgovcev, fotografov, mesarjev, branjev, kočijažev, gostilničarjev, peric, hotelirjev, kavarnarjev, krojačev, zavarovalnih agentov, trgovcev pohištva, zlatarjev, 1 hranilnice, trgovcev z vinom (15) itd, ki so glasovali proti kamori. Laški nacionalci si domišljujejo, da bo mornarica morala bojkot opustiti. Obenem sramotijo Hrvate in mornarico. Neumna taktika. Kolikor mi vemo, se zdaj politično življenje v Pulju, kjer je dozdaj neomejeno in brez opozicije vladala kamora, živahno razvija in je stališče kamore docela omajano. Kakor hitro zapiha močni veter od mornarice, bo pomedena laška signoria. Potem je vrsta na Hrvatih, da čisto samostojno nastopijo, kar bodo brezdomno že v par letih.

— Toplice na Dolenjskem. (Sezona, nova maša, nesreča.) Ob času šolskih počitnic je vsako leto obiskanje tukašnjih kopeli najživahnije. Po mestih živeče rodbine, ki imajo

otroke v šolah, poprej ne morejo od doma; pa tudi sploh o počitnicah, ko vlada med zidovi v mestih nestrpnost vročina, vsakdo rad izleti za nekaj tednov na deželo. In ravno tu v Toplicah je najprimernejši kraj za poletno bivanje: stanovanja po gostilnah in privatnih hišah so poceni, krasni park, gozdi v neposredni bližini, koncert vsak četrtek in vsako nedeljo, mnogo znancev iz raznih krajev, ki jih človek tukaj najde, pa še kopeli, kdor jih potrebuje za zdravje ali snago života. Glas o delnijskih Toplicah sega čimdalje bolj v širni svet, kar spoznavamo na tem, da je došlo letos prav mnogo novih gostov. Vsi hvalijo izvrstno termalno vodo, red v kopališču, zdravniško pomoč in nizke cene za stanovanje in hrano. Boljši kup pač ni mogoče dobiti ljubega zdravja, kot v slovečih, že 800 let obiskanih dolenskih Toplicah. — Tudi v dušnem oziru je dobro preskrbljeno; vsak večer ob polosmih skupna večerna molitev v župni cerkvi sv. Ane, ob nedeljah in praznikih ob osmi uri posebna masa za toplicarje, izpovedniki na razpolago. Ker prihajajo v kopeli tudi duhovniki iz domače škofije in iz sosednjih dežel, je vsak dan po 6 do 12 maš. Zadnje dni sta došla gg. župnika Bukovec iz Istre in P. Bohinjec iz Škocijana. Napovedan je g. župnik Zalokar iz Amerike. — Goste imamo iz daljne Hercegovine, iz Trsta, Gorice, Zagreba in Dunaja. Največ seve je rojakov Kranjcev. Sodni nadsvetnik L. Ulčar je že tri tedne pri nas. V pretežni večini so letos dame. Vsi gostje so zadovoljni, edinole vreme tupatam nagaja. V grajskem poslopju so že za avgust sobe naročene, napovedal je prihod feldmaršallajntant Schwab in drugi. — Nova maša g. Fr. Kulovca dne 21. julija se je krasno vršila: 14 duhovnikov je mladega gospoda spremljalo, blizu 100 sorodnikov in svatov, med njimi gospa B. Zamida, dež. nadsvetnika soproga iz Ljubljane, Pridigar g. katehet Janc je izvajal trojno svečeniško službo po vzoru našega Zveličarja. Velikanski mlaj, slavoloki, okusno ozaljšana cerkev, izborna petje, vse je delalo nepopisno ugoden vtisk na tujce in domačine. Pri obedu na novomašnikovem domu smo v zelenem šotoru imeli prisočno veselico. Napivalo se je v vseh slovanskih jezikih. Le škoda, da veselje tako naglo mine. Novomašnik gre na Dunaj študirat za doktorja bogoslovja. — Dne 26. julija je padala toča med dežjem, le nekaj minut dolgo, a škodila je kolikor toliko. Nek posetnik v Rumanji vasi je padel z odra štiri metre globoko in se precej ranil. Zavest se mu polagoma vrača. — Pri nekem tepežu je 19 let stari mladenič iz Meziške vasi z nožem napadel dva tovariša iz Sel, eden je umrl vsled ran, drugi leži v bolnici. Gostilne po kmetskih vaseh so premalo pod nadzorstvom in policijskih ur ne poznajo. Tu bi bilo pač treba več strogosti, da se zabranijo ponočni izgredi pijancev, ki rogovilijo do ranega jutra.

— Na Suhoru pri Metliki si je dne 23. m. c. kr. vinarski nadzornik g. Skalicky iz lastnega nagiba ogledal tukašnje po toči poškodovane vinograde ter imel pri tem jako tolažilen in podučljiv pouk, kako je s poškodovanimi trtami ravnati. Odgovarjal je tudi temeljito na razna vprašanja vinogradništva. Vinogradnikov se je bilo zbralo precej veliko, ki so prav z zanimanjem poslušali. Prav iz srca smo hvaležni blagemu in za občini blagor vnetemu g. nadzorniku za toliko blagohotnost! Živeli!

— Kovinski delavci v Spiljetu so delodajavcem, ključarjem in mehanikom, predložili sledeče zahteve: 20 % zvišanje plače, deveturni delavnik, odprava medtedenskih praznikov izvenzmi Novega leta, Velike noči in Božiča, praznik na dan 1. majnika, dvojno plačo za ponočno delo in za delo v nedeljah.

— Clevelandski župnik č. g. Vitus Hribar. »Amerikanski Slovenec« z dne 5. julija priobčuje pismo župnika Vita Hribarja z dne 2. julija, v katerem mu poroča, da je bila vest »Nove Domovine«, da ga je škof odstavil, navadna laž; tudi trditve »Nove Domovine«, da je to rekel kancelar Hauck, je lažnjiva, ker je Hauck sam povedal Hribarju, da z delegacijo niti govoril ni.

— Kumljanski romar nam poroča: Ta teden se je naš presvetli gospod knezoškof mudil na svoji kanonični vizitaciji v Sv. Križu pri Litiji, Čatežu in St. Lovrencu. V prvih dveh župnijah se je prepričal, kako udano je verno ljudstvo svojemu višjemu pastirju in prav po pravici zasluži, da je očitno pohvaljeno, zlasti še na Čatežu. Kakšna sprememba na boljše od nekaj let sem. Tam so dobili prav ličen nov veliki oltar. Oltarno mizo je izvršil prav mojstrsko g. Veterac, kamnosek iz Siške, nastavek pa g. Pengov, Rovškov naslednik prav lepo, da je vsakemu všeč. Oba domača mojstra se vsestransko priporočata.

— Ustanove za slepe otroke. V vzgojevališču za slepce na Dunaju so za september 1907 l. razpisana štiri mesta ustanove dvornega svetnika viteza Zishmanna. Pravico do teh ustanov imajo revni slepi otroci obojega spola brez ozira na vero v prvi vrsti s Kranjskega, potem s Koroškega in končno s Štajerskega. Prošnje je vlagati do 30. t. m. na ravnateljstvo vzgojevališča za slepce, Dunaj II., Wittelbachstrasse 5, ter jim priložiti rojstni, domovinski in krstni list, ubožno in zdravniško izpričevalo o zdravju prosilčevem in zavezo starišev, da bodo otroka, če bo sprejet, pripeljali na svoje stroške ter ga po končani izobrazbi ali tudi sicer, če bi bilo treba ravnotako na lastne stroške vzeli zopet domov ter skrbeli zanj.

— Sadjarski shod v Radovljici. Vkljub delavniku se je v ponedeljek 29. jul. popoldne lepo število sadjerejcev in za sadjarstvo zanimajočih se krogov zbralo na sadjarski shod v dvorani restavracije Kunste v Radovljici. Prišli so sadjerejci in ljubitelji sadjereje iz raz-

nih občin obsežnega radovljiskega okraja, da se pomenijo o potrebi in možnosti ustanovitve sadjarskega društva odnosno zadruge je pokazala, da je misel sadjarskega napredka globoko ukoreninjena tako v krajih naše inteligence, kakor v gorenjskem kmetu. V dokaj živahni debati o potrebi in bistvu takega društva so razni zborovalci v krajših in daljših govorih izražali svoje nazore glede sadjarske zadruge in sadiarne. Vsi govorniki so se pa strinjali v tem, da je društvo potrebno in da se ima ustanoviti brez odloga. Nato se je sestavil osnovni odbor, ki naj priredi pravila, na kar se skliče občni zbor in se prične redno delovanje društva. V to ime želimo društvu veliko sreče!

— Razpisana je učiteljska služba na ljudski šoli v Mavčičah.

— Obolel je na legarju v Postojni gozdni komisar g. R. Lampe. Včeraj se mu je zdravje znatno zboljšalo.

— Kava se draži. Ker je množina kave letos manjša so ji dvignili ceno za deset odstotkov. Vzrok je bilo neprijazno vreme v Braziliji. Nadaljnje cene so odvisne od uvoza iz Santosa in Ria.

— Iz Boštanj, 29. julija 1907. (Zahvala dr. Šusteršiču.) Dr. Šusteršič je povodom prodaje svoje graščine blagovolil darovati za župnijsko cerkev v Boštanju 500 K in za reveže naše župnije tudi 500 K. V imenu vseh župljanov mu izrekam tem potom svojo najprišrčnejšo zahvalo. — Martin Kerin, župnik.

— Samoumor vojaka. Dne 24. julija t. l. se je v Mostaru z vojaško puško ustrelil vojak Karol Fink ter se smrtno nevarno ranil. Motiv samoumora ni znan. Prejšnji dan je dobil od doma s Češkega nekaj denarja in jedil.

— Železnica Zader-Knin. Avgusta meseca tega leta bodo razpustili v Trstu gradbeni železniški odbor ter bode ustanovljen odsek za železniško trasiranje v Zadru, ki bode moral takoj začeti trasirati progo Zader-Knin.

— Urednik osješke »Narodne Obrane«, gospod Šandor Lovašen, se je zaročil z gđc. Sarac.

— Schulverein je za ponemčenje čeških otrok lani dal 256.000 K.

— Hrvaškemu pesniku Kranjčeviću, ki je sedem mesecev ležal bolan na dunajski kliniki ter bil večkrat operiran, se je zdravje izboljšalo v toliko, da je že zapustil posteljo in se kmalu povrne v Sarajevo.

— Hrvaška ljudska šola v tujini. Na izlozbi »Društva nemških učiteljev risanja« v Hamburgu je izlozila tudi trnjanska ljudska šola v Zagrebu risarije svojih učencev, ki jih tajnik omenjenega društva v svojem poročilu označuje kot »občudovanja vredna dela« in »izbrana sijajna dela«.

— Napad na zdravnika v bolnici. — Z nožem je v Trstu sunil Lah iz kraljestva Ambrosio dr. Steinerja, ker ga je ta pri izpitu v tečaju za bolnišniške oskrbnike v bolnišnici ni spoznal za sposobnega in odvrnil. K sreči je »regnicolo« doktorja le lahko ranil. To pot se je tržaški policiji posrečilo storilca dobiti in zapreti.

k Umrla je sestra župnika g. Avg. Križaja, gđca Helena Križar, stara 23 let.

Štajerske novice.

š Trbovlje. Izredno dobro se je obnesla Ciril-Methodova slavnost dne 21. m. m. Čistega dohodka je okrog 800 K.

š Umrl je dne 25. m. m. v ljubljanski deželni bolnišnici 47letni Karol Kogovšek, znani socialni demokrat iz Trbovelj. Lahka mu zemlja!

š Veselico priredi dekliška zveza bralnega društva v Trbovljah v nedeljo popoldne ob 4. uri pri g. Pustu. Na sporedu so govori, deklamacije in igrokaz »Lurška pastarica«.

š Nezgoda v Gornjem gradu. Dne 29. julija sta se sprla opekarja, Italijana Di Giusto in Guido di Torro. Konečno je Di Giusto potegnil samokres ter ustrelil dvakrat v zrak, tretjkrat pa v svojega nasprotnika. Zadel ga je v zgornji del trebuha. Ponesrečena — ki je še mlad mož — so prepeljali še isto noč v celjsko bolnišnico, storilec pa je takoj hitel k sodniji in se javil.

š Official pri okrajnem sodišču v Laškem je postal g. Franc Marinko.

š Umrla je v Planini 28. m. m. davkarjeva vdova Berta Rožanc, stara 74 let.

š Podpore. Dne 21. in 25. julija je razdelil načelnik brežiškega glavarstva grof Attems 3500 kron med planinske posestnike, katerim je lani pobila toča poljske pridelke.

š Star grešnik. Trimesečno težko ječo so prisodili nekemu 75-letnemu občinskemu ubožcu iz Slovenje Bistrice, ker je napravil na dveh 13-letnih deklicah npravnstveni zločin.

š Nov gostilničar »Slovenskega delavskega podpornega društva« v Celju je postal slikar in pleskar g. Viktor Bevc.

š Iz Žalca. Dne 4. avgusta razvijajo slovesno v Žalcu sokolsko zastavo. Ob 1. uri popoldne je sprejem na kolodvoru, nato pozdrav pred občinsko hišo in sprevod na slavnostni prostor. Kumica bo g. Ana Roblekova, soproga državnega poslanca Frana Robleka. Ob štirih je javna telovadba na sejnišču in nato ljudska slavnost na Roblekovem vrtu.

š Na ptujski pošti so skoro sami nemški uradniki, ki se obnašajo skrajno predržno napram slovenskim strankam in jih zavračajo, češ, da ne umejo slovenskega. »Narodni List« pozivlja slovenske poslance, naj store proti tem neznosnim razmeram vse potrebne korake. —

š Ponesrečil je 22-letni Ferdinand Dvoršak iz Spodnjega Porčiča pri sv. Lenartu v Slovenskih Goricah, ko je streljal proti toči. Možnar se mu ni hotel sprožiti in zato ga je hotel odnesti. Komaj pa je napravil par kora-

rov, se je smodnik vnel in Dvoršaku je raztrgalo levo roko.

š Kako naglo uraduje graško namestništvo. Nekaterim posestnikom ptujskega okraja se je dovolilo brezobrestno posojilo, katero bi morali dobiti že po zimi. Stvar se je zavlačevala in ko so končno v aprilu priromali akti na ptujsko okrajno glavarstvo, se je davkarja branila izplačati posojilo, ker ni bilo na akthi opravilne številke. Vzlic opetovanim prošnjam in urgencam namestništvo še do zdaj ni vpslalo ptujskemu okrajnemu glavarstvu opravilne številke. Res, krasne razmere! Pa kaj zato, saj ima škoda le slovenski kmet.

š V Žalcu se je vršilo dne 10. julija premovanje konj, ki je pokazalo, kako krasno napreduje konjerejav Savinjski dolini. Letna žrebeta so dosegla visokost 150 cm. Neki kmet je zahteval za dve letni žrebici 1600 kron. Res, lep napredek!

š Reaktiviran je vpokojeni mariborski poštni asistent Edvard Rotter in premeščen v Selzthal.

š Princ Saksonski - Koburg je došel s so-progo in hčerko v Maribor.

Ljubljanske novice.

lj Novi prokurator za finančno ravnateljstvo v Ljubljani. Za finančnega prokuratorja v Ljubljani je imenovan dr. Adolf pl. Wenko, c. kr. finančni svetnik v Gradcu.

lj Značajnost. »Nova Doba« piše: Poizvedovali smo in dobili končno zagotovilo, da dr. Triller navzlic svojem vse Slovence kompromitujočemu nastopu v občinskem svetu ljubljanskem ne misli odložiti svojega mandata. Ker je mogoče in celo jako verjetno, da bodo prisiljeni izstopiti zaradi tega nekateri mlajši odborniki, od katerih delovanja še česa pričakujemo, je pač neumestno in gotovo dobri stvari škodljivo, da dr. Triller ne izvaja iz svojega nastopa edino možnih konsekvenc, in da ne izgine s polja svoje blamaže. Škodljivci naj izginejo iz vodilnih mest.

lj Bojkot obrtniku. — Somišljeniki, prihitite brivskemu mojstru g. Ogriču na pomoč! Klikla, ki se zbira okoli »Slovenskega Naroda«, je napovedala bojkot brivskemu mojstru g. Ogriču, ker se ni slepo pokoril diktaturi iz »Narodne Tiskarne«. Najprej je moral g. Ogrič zapustiti svoj lokal pri Sv. Jakobu ter je dobil s težavo nov prostor nasproti frančiškanske cerkve. Značajni mož se ni oziral na grožnje »Narodovih« pristave, da si bili mnogi izmed teh njegovi odjemalci ter storil po svojem prepričanju. Posebno je »Narodovce« razjezilo, ker g. Ogrič ni hotel metati polena pod noge sedanjemu zaslužnemu odboru pevskega društva »Ljubljane«. Brivski mojster gosp. Ogrič je sedaj od »Narodovcev« bojkotiran. Opozarjamo svoje somišljenike, da podpro gosp. Ogriča s tem, da zahajajo v njegovo brivnico! Svoji k svojim! — Opozarjamo na brivnico gosp. Ogriča tudi vse somišljenike, ki prihajajo v Ljubljano in potrebujejo brivca. Brivnica gosp. Ogriča se nahaja nasproti frančiškanske cerkve. Somišljeniki, opozarjajte drug drugega na gosp. Ogriča!

lj Nova maša. V nedeljo, dne 4. avgusta bo imel gosp. Vladimir Cepuder svojo primico — novo mašo — ob deveti uri v cerkvi sv. Jakoba v Ljubljani, h kateri se vabijo tem potom vsi njegovi prijatelji in znanci. Govornik bo g. Josip Potokar, stolni vikar v Ljubljani. Ker je g. novomašnik, oziroma vsa družina, vsled materine smrti še v žalosti, vrši se tudi imenovana slovesnost v tem smislu in odpadejo vsled tega vsa osebna vabila.

lj Posebne pravice mora imeti hišni posestnik Avguštin Repič. Vsak hišni posestnik mora imeti kanal za odtekanje umazane vode. Samo gospod Repič ima pa pravico, da izliva smrdljivo vodo, s katero čisti sode, kar na cesto, kjer potem razširi jako prijetne dišave. A to še ni dovolj. Repič ima na koncu vrta kup smeti, ki jih poliva z gnojnico in se tako širi z njegovega vrta smrad po okolici. Naj to poizkusi kdo drugi, bi že naletel, seveda gospod Repič pa sme vse, ker postane v kratkem občinski svetnik, kar žvrgole že vrabci po trnovskih strehah.

lj Prihodnjemu občinskemu svetniku na srce! Odkar se je prelevil iz opozicionalca v magistratovca sodarski mojster Avgust Repič, je pri nas v Trnovem vse narobe. Na poldrugi km dolgi Kopališki cesti imamo 4 električne luči, ki pa nikdar ne gore. Dvakrat sta že bili napadeni dve ženski v tej temi. Repič, preskrbi nam več luči!

lj Veselica. Uslužbenci c. kr. državne in c. kr. priv. Južne železnice ter c. kr. poštnih in brzojavnih uradov v Ljubljani prirede v nedeljo, dne 4. avgusta t. l., na restavracijskem vrtu »pri Levu« na Marije Terezije cesti v korist njihovega novoustanovljenega pogrebnege društva veliko vrtno veselico. Začetek ob 4. uri popoldne. Vstopnina 40 h za osebo. Otroci prosti. V slučaju neugodnega vremena se vrši veselica v salonu.

lj Krajevna skupina društva državnih uslužbencev v Ljubljani vabi tem potom vse člane na sestanek dne 4. avgusta t. l. ob 3. uri popoldne v društveni lokal hotela Greiser na Dunajski cesti, da se določi odposlanca k zborovanju odposlancev društva dne 14. in 15. septembra t. l. na Dunaju. Radi velevažnosti stvari pričakuje se obilne udeležbe.

lj Nesreča. Ko je predvčerajšnjim popoldne peljal Traynov hlapec Jožef Vrhovec po Karlovski cesti voz drv in zavil v Vožarsko pot, ki je nekoliko strma, je voz konja zagnal, da sta začela teči navzdol. Ker voz ni imel zavora. Vrhovec konj ni mogel ustaviti in so pričela drva leteti na tla, na kar sta se konja splašila. Ko sta pridirjala na konec ulice, sta zadela z vozom v neko ograjo. Hlapec, ki je bil preblizu voza, se je izpodtaknil in padel ter

se na levi nogi tako poškodoval, da so ga morali prepeljati z rešilnim vozom v deželno bolnišnico.

lj Umrl je v Dalmatinovih ulicah št. 15, c. kr. višji orožar I. razreda g. Jožef Tauber, star 58 let.

lj Dobro reklamno si je napravila neka tukašnja »vedeževalka« recte poneumljevalka vraževernih ljudi. Dala je tiskati listke s svojim naslovom, v katerih trdi ta »dama«, da prorokuje na karte sedanost, preteklost in prihodnost, sploh v vseh zadevah, bodisi pri ljudeh ali pri živalih in daje posvete v najbolj »zavozljanih« stvarih, in te razdelila med delavke v tobačni tovarni. Reklama je imela baje dober uspeh, kajti vraževerne ženske res hodijo k nji. Kako se bode ta reklama razvzljala pred sodiščem — smo radovedni.

lj Prijet tat. Včeraj je bil aretovan leta 1832 v Ljubljani rojeni in v Leskovec pristojni berač Matija Hribar, ki je sumljiv, da je lanskono leto meseca avgusta ukradel posestniku Jožetu Brglezu na Ilovci št. 31 340 K. Aretovanec tatvino prizna in so ga izročili sodišču.

lj Iz krogov notarskih uradnikov ljubljanskih se nam piše: Sobotni »Slovenski Narod« je prinesel notico, da gospodje notarji ne morejo dati nedeljskega počitka, češ, da je kompetenten za vpeljavlo istega edino notarski kolegij, katerega pa sedaj, ko je večina gospodov notarjev na počitnicah, ni moči sklicati. To je jalov in smešen izgovor. Če hočemo ob nedeljah imeti zaprto svojo pisarno, naj bi v to potreboval dovoljenja notarskega kolegija? Pojdite se solit! Notarjem je torej pač na prosto voljo dano, imeti svoje pisarne ob nedeljah zaprte ali ne. Če uvidijo torej to socialno potrebo za svoje uradnike, jim pač ni treba čakati zborovanja notarskega kolegija. Čuditi se moramo radi tega onemu notarju, ki se hodi v uredništvu »Slov. Naroda« pritoževati, da ta priobčuje notice, kakoršna je bila zadnja, meneč, da je tudi on delničar »Narodne tiskarne« in da ne trpi, da bi se priobčevala take in enake notice še v nadalje. Temu gospodu povemo, da imamo dovolj slovenskih časnikov na razpolago, kateri nam bodo rade volje odprli svoje predale, da končno pridemo na dan z imeni in povemo javnosti, da se tudi med notarji nahajajo ljudje, ki se vsakemu socialnemu pojavu uradništva protivijo. Apelujejo torej še enkrat ne le na ljubljanske, temveč na vse notarje, da takoj uvedejo v svojih pisarnah popoln nedeljski počitek ter da ne čakajo časa, ko jih bode v to primoral dotični zakon. Kar nam gre po božjih in človeških postavah, tega si tudi ne damo odvzeti!

lj Objava. Ministrstvo za notranje zadeve je iz zanesljivega vira izvedelo, da se stavbni podjetniki in tehniki često na podlagi samih časniških objav o živahnem stavbnem delovanju izseljujejo v San Francisko, kjer pa ne najdejo zaželenega dela, to pa zaradi tega ne, ker se tam sedaj grade večinoma le lesene, časne zgradbe in popravljajo poškodovana poslopja. Novih stavb pa, pri katerih bi izselniki dobili delo in zaslužek, ne bodo gradili v bližnji bodočnosti. Največ upanja na uspeh imajo razmeroma mladi in neodvisni podjetniki in tehniki, popolnoma večji angleščine in ki zamorejo razpolagati z gotovino (kakih 500 dolarjev), da se v slučaju potrebe lahko preživijo. V tem času pa bi se morali seznaniti z lokalnimi razmerami in si poiskati dobrih zvez za kasnejšo živahnejšo dobo. Vsekako pa bi dotičniki morali nekaj časa poslovati v kaki tamošnji stavbni pisarni. Naslovi takih pisarn se poizvedo pri c. kr. avstro-ogrskem konzulatu v San Francisku ali pa pri ministrstvu za notranje zadeve.

lj Vabilo na veselico »Podpornega društva delavstva v tvornici za lep« bo v nedeljo, dne 4. avgusta v Poljšakovih gostilni, Martinova cesta. Vstopnina 30 vinarjev. K obilni udeležbi vabi odbor.

lj Z Opearske ceste. Ta del mesta je pri vsi magistratni dobroti vedno — v temi, pravi egiptovski temi. To je res: Vodmat. Opearska cesta, Kurja vas in Poljane, so le takrat vredne županovih oči, kadar so — volitve. Drugače pa smejo ljudje vsi »pogagati«. Pa, kaj se hoče: Saj se centum mesta ni dosti čednejši kot »glavni trg« — na Igu, pa naj liberalni možakarji na predkraje gledajo! Ljubljana moderna? Pojte se no solit!

lj Izgubil je desetkronski bankovec v Rožni ulici od hiše št. 31 do Virantovega vogala — potreben. Prosi se najden denar oddati na mestnem magistratu.

➤ Pevska skušnja »Ljubljane« jutri ob 8. zvečer.

MORILEC OTROK V BEROLINU.

Celi Berolin je razburjen radi groznih napadov na male otroke, ki so bili izvršeni pretekli dni. Neznani človek, policija in tudi nekateri psihiatri menijo, kak ubegel blaznik je napadel v nekaj dnevih 4 deklice od 3—12 let, katerih ena je umrla, druge pa bodo okrevale. Umrjena mala Margareta Brawitz je dobila v prvi dva sunka, ki sta zadela tudi srce ter prodrla do hrbtenice. Umrla je vsled notranje izkrvavitve. Triletna Herst je še vedno v smrtni nevarnosti, dočim 5-letna Ella Knespl, glavna priča v preiskavi, bo navzlic 8 ranam gotovo ozdravela, a se mora še varovati. Dne 28. julija pa je na stopnicah hiše tuj mož napadel 12-letno Arendt, medtem pa jo dvakrat zabodel v roko, nato pa zbežal. Dne 27. t. m. so zaprli okoli 50 sumljivih oseb, ki so jih pa morali večino izpustiti. Policija dela z vsemi močmi, a zločinca še ni mogla dobiti v roke. Tudi meščani lej gredo na roko, vložili so nad 500 ovadbe ki pa so bile — kot se je izkazalo — neutemeljene. Po celem mestu in pred-

mestjih so bili listki z napisi »Weiche, weiche, in fünf Minuten eine Leiche.« Zelo sumijo kot morivca nekega zaprtega mizarja Pavla Jähringa. Zadnji čas je bil trikrat radi nenravnosti kaznovan. Pri njem so tudi našli ročaj nekega orodja, s katerim bi se bile lahko zadale rane, kot jih imajo napadene deklice. V zaporu se je izkušal obesiti, a so pazniki preprečili njegov namen. Ker policija meni, da je strašna dejanja izvršil kak blaznik, so preiskali vse berolinske blaznice, a zdravniki so izjavili povsod, da ne pogrešajo nobenega bolnika. Pozornost bodo obrnili na vse blaznice po celej državi, ter pazili na to, če je kdo ubežal, pa tudi na tiste, ki jih pripeljejo vanje, ker je lahko mogoče, da se kdo hoče skriti v blaznico.

Razne stvari.

× **Min. predsednik Beck na popotovanju.** Min. predsednik Beck se je peljal te dni z avtomobilom čez Štajersko v Italijo, kjer ostane incognito nekaj dni.

Stavke pekovskih pomočnikov. Vzgledu celovških pekovskih pomočnikov hočejo slediti tudi praški pekovski pomočniki, ki zahtevajo nov tarif.

Stavka natakarijev v Marijinih varih. Ker so v Marijinih varih vsi natakariji radi neizpolnjenih zahtev začeli stavkati, so nastavili gostilničarji natakarije, ki so jih poklicali iz Karlovih varov. Natakariji so radi tega zelo razburjeni.

Shod stavkujočih — v vodi. V rumunski luki Galata so hoteli stavkujoči delavci imeti shode, a vsak shod je policija zabranila. Končno so vsi delavci šli na breg roke, se slekli in šli v vodo, na bregu so pa pustili nekaj tovarišev, da so pazili na obleke. V vodi so imeli delavci svoj shod in sprejeli resolucije. Policija si v vodo ni upala, ker se je bala — tuša.

Znani cirkus Barnum in Bailey, ki se je mudil svoje dni tudi v Ljubljani, je velik orkan v Ameriki popolnoma uničil. Mnogo oseb je bilo nevarno ranjenih. Kako močno je orkan divjal, se razvidi iz tega, da je odletel voz s tigrji pet metrov daleč.

Velika stavka policajev izbruhne v soboto v Belfastu. Občinstvo je vsled tega v velikih skrbih. Vlada je poslala v Belfast že 10.000 vojakov s strojnimi puškami.

Sedma slavnost nemške pevske zveze. Dne 28. julija je knez Harfeld kot zastopnik nemškega cesarja otvoril sedmo slavnost nemške pevske zveze. Na slavnost je došlo 15.000 pevcev.

Strašna nesreča na parniku. Na majhnem parniku Frontenac v bližini New Yorka je v ozadju krova izbruhnil požar. Med 70 izletnikov, ki so bili večinoma v notranjih prostorih, je nastala strašna panika. Kapitan je takoj obrnil ladjó proti bregu in plul s polno paro, toda 3 čevljev od brega je parnik zadel ob dno in se ustavil. Potniki so morali poskakati v vodo ter plavati, da ubeže smrti v ognju, ki je zahteval le eno žrtev, nekega otroka. Toda utonilo pa je osem žensk in dva otroka, mnogo izletnikov pa je bilo ranjenih.

Velika železniška nesreča se je pripetila dne 30. julija na postaji Bani v Aziji. Skočil je vlak iz tira. Ubite so 4. ranjenih pa 18 oseb.

Odkrita nova Verdijeva opera. V vili »Verdi« v Santi Agati so našli opero Verdijevo, o kateri doslej niso vedeli ničesar. Verdi sam je v oporoki zahteval, da se zaklenjena skrinjica, stoječa v njegovej sobi poleg okna, uniči, česar pa niso izvrševalci storili. Ko so skrinjico odprli in preiskali, našli so v njej novo opero; to delo spada v njegovo mladostno dobo. Naravno, da se glasbeniki zanjo zelo zanimajo.

Strašni prizori v cerkvi. Iz Peterburga poročajo: V vasi Edikouli so po pravoslavnem običaju prinesli truplo nekega mrtvega v odprti krsti v cerkev, da truplo pozneje blagoslove. Tik pred blagoslovom je prišel v cerkev neki tujec, ki je iz krste odstranil truplo ter truplo zaprl v omaro za obleke, sam pa se je vlegel v krsto. Ko je kmalu nato prišel duhoven da truplo blagoslovi, je tujec skočil iz krste. Duhovnik se je tako prestrašil, da se je mrtev zgrudil, ljudje so kričaje zbežali na vse strani, tujec pa za njimi. Čez nekaj ur so se ljudje vrnili in tovariš umrlega duhovnika je hotel opraviti za svojim tovarišem mrtvaške molitve. Odprli so omaro za cerkvena oblačila, kar se zgrudi mrtvec iz omare. Vse je letelo proč in sedaj se ljudje ne upajo v cerkev, češ, da je začarana.

Peklenski stroj v poštnem vozu. V Vaspihlyju na Ogrskem je bil oddan te dni neki zavoj v Kovaszo. Ker adresat zavoj ni hotel prevzeti, so ga odprli na pošti, ob strašnem roku. Navzoča poštna uradnika A. Heller in Dezider Ambros sta nevarno ranjena in ostaneta gluha najbrže celo svoje življenje. Smrtno nevarno je ranjen sluga Margisay, ki je odprl zavoj. V zavoju se je nahajal peklenski stroj.

V igri obesili tovariša. Iz Velikega Varadina poročajo: V nekem bližnjem selu je več dečkov igralo igro o današnem umorstvu: »Razbojniki in stražarji«. Dečki so v igri nekega dečka odkrili kakor namišljenega ubilca, ga obsodili na smrt ter ga za kazen obesili za vrv na neko drevo. Iz šale je prišlo do grozne resnice, ker se je deček v vrvi zadavil.

Požar na kolodvoru. Glede požara na temšvarskem kolodvoru poročajo nastopne poročnosti: V skladišču za material na kolodvoru državne železnice v Temešvaru je 27. t. m. izbruhnil ogenj, ki se je tako naglo razširil, da je vzlje vsemu gašenju skladišče popolnoma pogorelo. Blago je bilo vse uničeno. Škode je 400.000 kron.

Zaradi razžaljenja veličanstva je kornieuburski sodišče obsodilo 58letnega delavca

Wileka v enomesečno ječo. Govoril je žaljivo o cesarici Mariji Tereziji.

Zaplenilo je berolinske sodišče angleški roman Uptona Sinclairja, ker piše žaljivo o cesarju Viljemu.

Strašna nesreča se je pripetila 28. julija v Rekarji vesi. Neko motorsko kolo z vozom, je zavozilo z največjo naglico v neki zid. En gospod je obležal v krvi nezavesten, dva sta pa lahko ranjena. Ponesrečenca so odpeljali v deželno bolnišnico. Dvomijo da okrevata.

Vaje z vojaškim zrakoplovom, ki se dá voditi, v Zgornji Šleziji. Pred kratkim so opazili v Tešinu zvečer v precejšnji oddaljenosti zrakoplov, ki je vzbujal zanimanje zlasti z metalcem svetlobe. Šele sedaj so izvedeli, da so se vršile ob šlezijijski meji popolnoma tih vaje z nemškimi vojnimi zrakoplovom, ki se da poljubno voditi. Dviga se v višino 1500 metrov in prevozi v uri 45—50 km, ne da bi izgubil ravnotežje. Zrakoplov ima obliko kota, v gondoli pa je prostora za šest oseb in avtomatične strelne priprave. Ravnotežje se vzdržuje z uteži, ki se premikajo po drogih.

Velikanski požar. V newyorškem parku Steeplechaise na Coney-Islandu je pogorelo eno izmed največjih zabavišč in dvajset manjših hotelov.

Taščo zadavila. V Grulichu sta se skregali 38-letna delavčeva žena Karolina Klaar in njena 71-letna tašča, ki je svojo svakinjo radi malenkosti pokarala. Prepir je postal vedno hujši, dokler se Klaar ni tako ujezila, da je taščo tako udarila, da je ta padla na tla ter jo še na tleh tepla. Končno je vlekla staro na posteljo ter jo zadavila z robcem. Morilka je pri zaslišanju trdila, da ni imela namena, taščo umoriti, dejanje da je izvršila v takem razburjenju, da ni vedela kaj dela.

Naseljevanje v Združene države Severne Amerike v maju 1907. Izsledjevanje v Severno Ameriko narašča od leta do leta, in sicer najbolj iz Avstro-Ogrske. Aprila letošnjega leta je število naših izseljencev poskočilo za 25%, v maju pa celo za 50%. Število potnikov sploh, tudi neizseljencev, ki so se izkrcali v ameriških lukah, znaša v maju 1907 137.845 moških in 184.886 žensk, od katerih jih je bilo iz Avstrije 22.523 in z Ogrskega 27.342. Število teh izseljencev je v primeri z majem 1906 za 25.000 večje. Na drugem mestu stoji Italija z 37.973 izseljenci; število proti maju 1906 manjše za 4.592. Rusija in Finsko sta poslali 25.503, več 6.686, Angleško in Irsko 18.864, več 3.670 oseb. Iz Francoskega je došlo le 974 oseb, proti maju 1906 več za 275, iz Švice 668, več za 216, s Španskega 2.664, več za 2.485.

Vulkanski pojavi v otočju Tonga. Poročila iz Sidneya govore o velikanskih vulkanskih pojavih v otočju Tonga. S Tongatubua, največjega otoka te skupine, se vidi sedem po 250 čevljev visokih stebrov iz ognja, dima, pare in črnega plovca, kot bi na površini dveh kvadratnih milj vzrastli iz luknji v morju. Nепrestano doni iz morja grmenje, mnogokrat se čujejo eksplozije, ki mečejo plovec na 30 angleških milj oddaljen otok Niukalofo. Okoli mesta velikanskih izbruhov se je začela kazati suha zemlja ter utegne nastati otok. Navadno taki otoki kmalu zopet izginejo. Razni vulkanski predznaki so se pojavljali že preje in sicer zadnjič ob izbruhu na otoku Savai skupine Samoaških otokov.

Dedščina po stradajoči revji. 75-letna dekla Terezija Raffelseder, ki je umrla nedavno v Sindburgu, je tako skoparila, da si niti jedi ni privoščila in je skoro stradala. Po njeni smrti so v skrinji med cunjami našli vrednostne papirje, hranilnične knjižice in precej denarja v gotovini, vsega skupaj 10.000 kron, ki sta jih podedovala njena brata, ki imata tudi že po sedem križev na hrbtu.

Cesar Viljem proti razkošnosti med častniki. Častniškemu zboru vojaške jahalnice v Hanovru je došel iz cesarjeve pisarne dopis, ki graja razkošno življenje častnikov.

Proti kinematografskim gledališčem. V berolinskih odločilnih krogih nameravajo izdati stroge odredbe za kinematografska gledališča, ker je policija izvedela, da je mnogo predstav za mladino pohujšljivih. Osebam, starim manj kot 16 let, bode vstop prepovedan.

Francosko podnebno brodogojstvo. Ako bi bil o tem pisal svoj čas povsod čitani Jules Verne, bi bili rekli, da ima mož nenavadno bujno domišljijo, a sicer bi se smejali njegovim osnovam, ki o njih ne poročajo niti pravljice o Indiji Komandiji. Danes lahko govorimo o francoski zrakoplovski eskadri, ki bode plula marca meseca prihodnjega leta v sinjih višavah. Do tedaj namreč mora biti zgrajenih pet zrakoplovov, katere je naročila francoska vlada in sicer pri tvrdki Lébaudy tri, dva pa v lastnih delavnicah v Meudonu. Ko bode zgotovljenih teh pet zrakoplovov, pride v delo zopet pet novih, pri katerih bodo uporabili vse izkušnje, ki so jih napravili s prejšnjimi. Upajo, da se bode dal izboljšati plašč in priprave za padanje, zmanjšati motor, navzlic temu pa zvišati njegova moč. Od prvih pet zrakoplovov dobe po enega trdnjave Verdun, Besançon, Toul, Belfort in tabor v Chalonsu. Zrakoplovski oddelek bode sestavljen iz 48 inženirskih častnikov in 92 podčastnikov, ki so vsi v zrakoplovstvu popolnoma izvežbani.

Milijonar morilec. V New Yorku je milijonar Wilson na cesti ustrelil svojo mlado bivšo službenko. Množica je hotela Wilsona linčati. Wilson je streljal in dve osebi težko ranil.

Volični stroji. Kmalu bode zginila z volišč častitljiva volivna posoda, kajti Italijan Evgen Boggiano je sestavil stroj, ki se z njim zelo enostavno voli. Podoben je stari stenski uri. Na prednji strani so napisana imena kandidatov, pod katerimi se nahajajo luknje. Volivec dobi majhno ploščico in jo vrže v odprtino, ki je pod imenom njegovega kandidata; stroj sam zaznamuje skrivno vsak glas po

sebej, obenem pa vedno kaže število vseh za kandidata oddanih glasov. Boggiano je bil predstavljen že kralju Viktorju Emanuelu; njegovi prijatelji se zelo trudijo, da bi bil novi stroj vpeljan že pri prihodnjih volitvah.

Proti rdečim nosovom. Veliko veselje bode zavladalo med vinskimi bratci, nosečimi na svojem obrazu vsakemu viden »cagar« svoje navade, ko izvedo, da jim je prišla pomoč proti tej neprijetnosti. Berolinski zdravnik dr. Kopp namreč je iznašel novo sredstvo za odpravo rdečih nosov. Z galvanskim tokom mu je namreč mogoče v petih minutah povrniti tudi najbolj rdečemu nosu prvotno barvo. V 37 slučajih se mu je zdravljenje popolnoma posrečilo. V svojih študijah je prišel dr. Kopp do zaključka, da rdeč nos ni samo nujna posledica uživanja alkohola, ampak vzrok je tudi lahko slaba kri.

Ledene gore v Severnem morju. Potniki »Oceana«, parnika družbe »Hamburg-Amerika«, ki so se vrnili s Špicbergov, pripovedujejo, da plava ob otokih toliko ledenih gor na morju, da je bilo nemogoče izkrcati se. Stari mornarji zatrjujejo, da še ne pomnijo toliko ledu.

Materina ljubezen. Deset dolgih let je že preteklo, odkar je odpotoval v zrakoplovu na Severni tečaj slavn raziskovalec Andrée iz Grenna na Švedskem. Od tedaj ni nobenega glasu več niti o njem niti o njegovem spremstvu. Gotovo so vsi storili žalostno smrt ali v vodi ali v zobeh belih medvedov ali kako drugače in ni več žive duše, ki bi upala, da se drzni potovalec še kdaj povrne, razen ene, in to je njegova mati. Starka si niti misliti ne more, da bi njen dragi sin ne živel več ter ga pričakuje od dne do dne. Vsak dan prerahlja njegovo posteljo, prežrači sobo, pripravi sveže vode, da bode vse lepo v redu, če pride nenadoma njen sin nazaj. Deset let ga pričakuje siva skrbna mati, deset let živi v njenih prsih nada, da bode še videla svojega edinca in mu mogla streči, in najbrže bode upala do svojega poslednjega diha.

— **Rim — morsko mesto.** Osnovalo se je društvo »Comitato pro Roma marittima«, ki hoče zgraditi pristanišče in ga zvezati z mestom. Tudi hočejo Rim po električni železnici zvezati z morjem. A te železnice se najbolj upirajo posestniki latifundijev, ki ne dajo sveta ali zahtevajo zanj neprimerne cene.

Vatikan in Menelik. Papež je poslal po kapucinu Mariju Bernardu Meneliku pismo, zahvaljujoč se mu za red abesinske zvezde in za naklonjenost, ki jo kaže napram katoličanom. Obenem je papež poslal Meneliku diplomu in red viteza velikega križa reda sv. groba, kraljici pa krasen mozaik s sliko Gospe večne milosti. Pismo in red je poslal tudi prestolonasledniku Makameni ter več dvornim dostojanstvenikom.

Izpred sodišča.

Motena svatba. Dne 17. junija t. l. se je vršila v Tušarjevi gostilni v Rovtuh svatba. Po očetovem dovoljenju je tja prišel tudi posestnikov sin Jože Modrijan, ki se je pa kmalu odpravil domu. Komaj je pa ta stopil iz gostilne, zakadil se je proti njemu fant Janez Spvarča iz Rovt in upil nad njim, da mora pasti, vendar se mu je posrečilo, da je ušel. Na krik sestre Frančiške Modrijan je prišel na lice mesta oče Jože. Skvarča ga je pri Tušarjevi šupi z drkelcem v roki udaril po glavi, da se je nezavesten zgrudil, nato je pa udaril še hčer Frančiško po stegnih, da je padla. Obdolženec, ki se izgovarja s popolno pijanostjo, je bil obsojen na 3 mesece ječe.

Nepošten pisar. Ferdo Laufer, stavbni pisar iz Maribora je bil v službi pri stavbeniku Franju Derwuscheku v Toplicah. Dajati je imel pravico delavcem predumje in jih za beležiti. Po preteku nekaj tednov je Laufer izginil in kakor trdi Derwuschek, mu poveril 102 K 12 vin. Gostilničarko Katarino Cvetnik je opeharil na posojilu za 140 K in rudarijevo ženo Jožefo Koder za 10 K. Laufer se je odpeljal v Novo mesto in od tod je šel peš na Reko, kjer se je ukrcal, ter se odpeljal v Marseille. Tu je vstopil v legijo prostovoljcev v Alžiru, odkoder so ga z eskorto nazaj poslali. Laufer je znal spremljajočega vojaka pregovoriti, da sta pobegnila in se odpeljala z angleškim parnikom v Ameriko. A tudi tu ni dolgo ostal, prijel se je nazaj v Evropo, kjer so ga na bavarski meji prijeli. Za kazen mu je bilo določenih 10 mesecev ječe.

Potepuh, ki ni maral biti vojak. Franc Blažič, dninar iz Spodnje Idrije, se je klatil tri leta po Italiji brez dela in opravka in zamudil tri naborne stave. Obsojen je bil na tri tedne ostrega zaporu.

Darovi.

Za družbo sv. Cirila in Metoda so zložili stobljanski šolarji v Domžalah 2 K 8 vin.

Telefonska in brzojavna poročila.

SESTANKI VLADARJEV.

Svine minde. 1. avgusta Parnik s cesarjem Viljemom je danes ponoči priplul sem. Ruski car se danes odpelje iz Carskega sela na sestanke z nemškim cesarjem. Kraj sestanka je še tajen.

Peterburg. 1. avgusta. Tu se govori, da bo car danes odplul na visoko morje cesarju Viljemu nasproti. V Peterhofu je že vse pripravljeno a odhod.

Išči. 1. avgusta. Sestanek avstrijskega cesarja z angleškim kraljem bo velepolitičen, ker bo sestanku prisostvoval odličen član angleškega zunanega ministrstva.

BRANKOVIĆ.

Karlović, 1. avgusta. Dognano je, da je patriarh Branković umrl na srčni kapl. Vest o samoumoru niso resnične.

UMOR KOČIJAŽEV V TRSTU.

Trst, 1. avgusta. Policija je obvestila tržaške liste, da so izven Trsta zaprli nekega človeka, ki je na sumu, da je umoril kočijaža. Na lice mesta da se je podal neki višji policijski uradnik. Izvedelo se je, da je dotični policijski uradnik odpotoval v Gorico, kjer so torej zaprli dotičnika.

AMNESTIJA ČASNIKARJEV.

Zagreb, 1. avgusta. Cesar je pomislil hrvaška časnikarja Kovača in Wilderja, ki sta za časa Chavrakove strahovlade bila obsojena na 10, oziroma 6 mesecev zaporu. Cesarjeva kabinetna pisarna je časnikarja o pomiloščenju obvestila, dočim sodišče to še do danes ni storilo.

MAROČANI KOLJEJO EVROPEJCE.

Tanger, 1. avgusta. Domačini v okoličini hočejo s silo preprečiti zgradbo nove železnice. Več Evropejcev je bilo masakriranih. Sem sta priplula nemški in francoski parnik. Casablanca, 1. avgusta. Tukajšnji Maročani so napadli francoske priseljence, jih poklali, trupla pa sežgali. Francoski konzul je ostal na svojem mestu. Maroška plemena iz okolice so vrdla v mesto, proglasila sveto vojso, jela pleniti trgovine ter poklala 8 Evropejcev.

London, 1. avgusta. Pretendent El Rogi baje koraka proti Tangeru.

SRBSKI DEMENTI.

Belgrad, 1. avgusta. Vest »Otačbine«, da se je pri Palanki izvršil železniški atentat proti kralju Petru, je docela neosnovana.

UMOR V LODZU.

Peterburg, 1. avgusta. Stavkujoči so v Lodzu umorili nekega moža, ker ni imel zaprte trgovine.

NA JUŽNEM FRANCOSKEM.

Pariz, 1. avgusta. »Petit Parisien« poroča, da je Clemenceau sklenil odpovzati vse čete iz juga ter izpustiti iz zaporov Marcellina Alberta in Ferroula in ostale voditelje vno gradniškega gibanja. Albert in Ferroul sta provizorično že izpuščena.

PROTI MAKEDONSKIM ČETAM.

Carigrad, 1. avgusta. Turška vojaška četa je pri Lušnici razkropila grško bando. Grki so izgubili 40 mož. Zdi se, da se je Turčija res odločila pod pritiskom velevlasti uničiti makedonske čete, predvsem grške roparje.

PROTICERKVENA AGITACIJA V ITALIJI.

Rim, 1. avgusta. Glasilo Vatikana »Osservatore Romano« izjava, da je stanje v Italiji postalo neznosno in da bo papež opozoril Evropo na proticerkveno gonjo v Italiji.

Bolesti polna naznanja Josipina Tauber v svojem kakor tudi v imenu svojih otrok Hedvike, Josipa in Karla ter v imenu vseh ostalih sorodnikov, da je njen iskreno ljubljeni soprog, odnosno oče, brat, svak in stric gospod

Josip Tauber

c. in kr. višji orožni mojster I. razreda, lastnik srebrnega zaslužnega križa s krono

po dolgem trpljenju, previden s svetimi zakramenti za umirajočega, danes ob 3. uri jutraj v 58. letu starosti blaženo zaspal v Gospodu.

Pogreb se vrši v petek, 2. t. m., ob 5. uri popoldne iz hiše žalosti Dalmatinove ulice št. 15 na pokopališče k Sv. Križu.

Sv. maše zadušnice se bodo darovale v župni cerkvi Marijinega oznanjenja.

V LJUBLJANI. 1. avgusta 1907.

Zahvala.

Za vse dokaze iskrenega sočutja, ki so nam došli od raznih strani ob smrti našega nepozabnega očeta, gospoda

Jakoba Bolharja

izrekamo najtoplejšo zahvalo. Zlasti se zahvaljujemo preč. duhovščini, domaškim veterancem, sprevočnikom Juž. in Drž. železnice, kakor tudi vsem prijateljem in znancem, ki so nepozabnega pokojnika spremlili na zadnjem potu.

Ljubljana 1. avgusta 1907.

1706 1—1   Žalujoci ostali.

Slavnemu p. n. občinstvu v Ljubljani in na deželi si usojam javiti,
da sem si nabavil **najnovejši** 1643 24-2

voz za prevažanje pohoštva

ter se priporočam za selitve in razne druge vožnje po najnižjih cenah.

Konečno priporočam premoga in drv ter beležim svojo zalogo velespoštovanjem
MARTIN LAMPERT, Ljubljana, Kolodvorske ulice.

Prostorno stanovanje

na ulico, obstoječe iz dveh sob, predsobe, kuhinje itd.

se odda z novembrom 1709 3-1

Letna najemščina z vsemi dokladi znaša K 480. Pojasnila: Florijanske ulice 23, II. nadstr.

1708 V vseh strokah 3-1

notarskega in odvetniškega

uradovanja popolnoma izvežban 30 let star

notarski koncept. uradnik

z maturo želi spremeniti službo, eventuelno tudi vstopi v drugo stroko.

Ponudbe na upravnishvo

tega lista do 6. avgusta 1907.

Naznanilo.

1707 2-1

Podpisana uljudno naznanjava, da sva odprla v svojej novo zidanej hiši, Streliške ulice št. 20, v vsem lepo opravljeno

GOSTILNO

Točila se bodo različna pristna vina, izborna pivo delniških pivovaren.

Postreglo se bo vedno z okusnimi gorkimi in mrzlimi jedili. Na mnogobrojen obisk prijazno vabita

Pavel in Ana Turk.

Vila

1621 12-

nanovo sezidana se ceno proda pod zelo ugodnimi pogoji. Vpraša naj se **Streliške ul. 29, Ljubljana.**

Naprodaj je

hiša v Dravljah

s hlevom in podom; nahaja se tik cerkve. Več se izve pri **Ivanu Kregarju v Dravljah 51, p. št. Vid pri Ljubljani.** 1692 3-2

Katoliška Tiskarna

priporočam raznovrstne

vizitnice

po naki om.

1689 Večjo množino 3-3

sena in slame kupi

Oton Homan v Radovljici.

Več stanovanj

na izbero **takoj** ali za **novembrov termin** se odda. Izve se v hotelu „Ve-

1669 ga“ v Spodnji Šiški. 3-2

Profesor dr. pl. Valenta

je odpotoval

do srede septembra.

V najem se dá stara, občeznana

GOSTILNA

v Zdenski vasi, p. Videm. Dobro polje, katera se nahaja tik glavne dolenske ceste. Hiša je zelo pripravna tudi za prodajalno, ter je pravica za trgovino z mešanim blagom že dobljena. Zraven je velik hlev in vodnjak, ter zelo velik prostor okrog hiše. Več pove **Fani Tavželj, p. Nova vas pri Rakeku.** 1644 6-6

Dobro ohranjena

hišna vrata

s kamenitim okvirom **se oddajo.** Cena po dogovoru. Več se izve na Poljanski cesti 12. 1693 3-2

Zlate svetinje: Berlin, Pariz, Rim itd.

Najcenejše

dežnike in solnčnike

domačega izdelka

priporočam po najnižji ceni in najboljši kakovosti slavnemu p. n. občinstvu in preč. duhovščini

JOSIP VIDMAR

v Ljubljani

Pred škofijo št. 19. — Stari trg št. 4. Prešernove ulice št. 4. 1643 52-2

Popravila točno in ceno.

Ivan Podlesnik ml.

Ljubljana - - - Stari trg št. 10

Priporočam svoje trgovino s klobuki in čevlji

Velika zaloga
Solidno blago
Zmerne cene

Št. 9712.

Razpis.

Podpisani deželni odbor razpisuje nastopne službe

okrožnih zdravnikov

in sicer:

1. V Grosupljem z letno plačo 1600 K. — Dokler ne dobi zdravnik železniško-zdravniške službe na Grosupljem, mu bo tudi še zdravstveno okrožje plačevalo prispevek letnih 600 K;

2. v Kostanjevici z letno plačo 1400 K;

3. na Planini z letno plačo 1400 K;

4. na Trati z letno plačo 1600 K.

Z vsako teh služb je združena tudi aktivitetna doklada 200 K.

Prosilci za eno teh služb naj pošljejo svoje prošnje podpisnemu deželnemu odboru

do 25. avgusta 1907

ter dokažejo svojo starost, upravičenje do izvrševanja zdravniške prakse, avstrijsko državljanstvo, fizično sposobnost, neomadeževano življenje, dosedanje službovanje, ter znanje slovenskega in nemškega jezika.

Oziralo se bo le na takšne prosilce, ki so najmanj dve leti že službovali v kaki bolnišnici.

O deželnega odbora kranjskega

v Ljubljani, dne 31. julija 1907.

1710 3-1

! Ponos !

vsake gospodinje je dobra kava, zato naj ne manjka v nobenem gospodinjstvu

Planinškove pražene kave.

Vsaka gospodinja, ki je le enkrat poskusila

Planinškovo praženo kavo

jo kupuje vedno, ker je ta kava vedno sveža in pražena potom vročega zraka, skrbno izbrana nezdravih in nezrelih zrn, vedno enake kakovosti, najizdatnejša — **zato najcenejša.** Nobena gospodinja naj ne opusti vsaj enega poskusa. 2574 31

Prva ljubljanska velika žgálnica kave

Dunajska cesta, nasproti kavarni „Evropa“.

ČVIČEK

bel in svetlo rdeč po 25—27 kr. l. ima naprodaj vinska zadruga v Leskovcu pri Krškem, postaja Videm-Krško.

Podružnice:

Praga z menjalnicami: Graben 25, Mala stran, Most ulica 17, Baden, Brno, Ustka Lips, Ustka Krasna, Krasna Zumberg, Mödling, Novi Jižin, Vicoa, Gritava in Liberec.

Menjalnice na Dunaju:

I. Wollzeile 10, II. Taborstrasse 4, III. Ungargasse 77 (vogel Rennweg), III. Löwengasse 27, IV. Wiener Hauptstrasse 12, V. Schönbrunnerstrasse 80 a, VI. Gumpendorferstr. 22, VII. Mariabiferstrasse 76, VIII. Lerchenfelderstrasse 132, IX. Alserstrasse 32, X. Favoritenstrasse 59, XVIII. Währingerstrasse 82, XIX. Döblinger Hauptstr. 33 XIX. Hauptstrasse 52.

Menjalnična delniška družba 45 150—102

MERCUR

Dunaj, L. Wollzeile 10.

Ako. kapital K 20.000.000. Reser. zaklad K 8 500.000

Najkulantnejši

nakup in prodaja

vseh vrst rent, državnih papirjev, akcij, prioritet, zastavnih, srečk, deviz, valut in denarja.

Zamenjava in eskomptiranje

izrebanih zastavnih in obligacij, srečk in kuponov.

**Podružnica
v Spljetu.**

**Delniška glavnica
K 2.000.000.**

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani, Stritarjeve ulice št. 2 : : :

obrestuje

vloge na knjižice in v tekočem računu od dne vloge do dne vzdiga po **4 1/2 %**.

Rentni davek plača banka sama.

Sprejema zglasila za subskripcijo deležev snuječe se **»Hotelske družbe z omenjeno za-**
vezo Triglav« po kron 500—, 1.000—, 5.000— in 10.000—.

**Podružnica
v Celovcu.**

**Rezervni fond
K 200.000.**